

Учора в Києві між Президентом України Леонідом Кучмою та канцлером ФРН Герхардом Шрöderом відбулися четверті україно-німецькі консультації, присвячені питанням торговельно-економічних відносин двох країн

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Голос України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1811 р. На Львівщині народився Микола Устиянович, письменник і громадський діяч Галичини. ■ 1870 р. Помер композитор і хоровий диригент Михайло Вербицький, автор музики гімну «Ще не вмерла Україна». ■ 1900 р. На Київщині народилася народна художниця Катерина Білокур. ■ 1936 р. Не стало Василя Стефаника, видатного новеліста. ■ 1940 р. Утворено Комітет українців Канади. ■ 1988 р. У Вірменії стався землетрус, який призвів до величезних людських жертв.

Віктор МЕДВЕДЧУК: «Потрібно вдосконалити законодавчу базу»

Розв'язання проблем місцевого самоврядування означатиме подальший поступ нашої держави на шляху демократизації, наближення до європейських стандартів розвитку української спільноти. Що потрібно зробити насамперед законодавцям, аби наповнити новим змістом можливості регіональних громад дбати про розвиток власних територій? З цього запитання розпочалася розмова нашого кореспондента з Першим заступником Голови Верховної Ради України Віктором Медведчуком.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

Бюджетний процес заморожено

Ранкове засідання 6 грудня

Верховна Рада України не змогла прийняти проект Державного бюджету на 2002 рік у другому читанні і відправила його на повторне друге читання. На початку пленарного засідання народні депутати оплесками привітали Голову Верховної Ради Івана Плюща, який вийшов на роботу після хвороби. Доповідаючи проект Держбюджету-2002 у другому читанні, Міністр фінансів Ігор Мітюков повідомив, що уряд під час доопрацювання законопроекту вишукав ресурси для збільшення видаткової частини бюджету на 1 млрд. 150 млн. грн.

(Закінчення на 2-й стор.).

Від землі
до
криміналу...

8

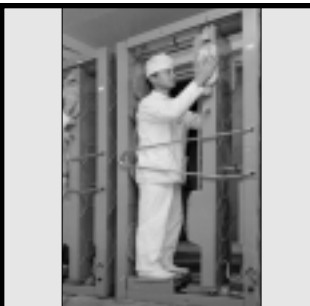
Аргументи
останньої
інстанції

2

Екзотика
поліського
Пекіна

10

Романтика і
проза атомної
енергетики

12

ДЛЯ ВЛАДИ

1990 р.

ПОТРІБНІ ГРОШІ

1997 р.

Телефонуйте на радіо, розкажете про «Голос»

Сьогодні, 7 грудня, з 12.10 до 13.00 «Голос України» гостюватиме в «Ложі преси» на радіо «Ера» на «Промені», у діапазоні в Києві 105 FM, УКВ 71,3 МГц. Читайте «Голос» і слухайте «Ложу преси»! Телефонуйте — поспілкуємося. Маємо для вас призи. Їх володарями стануть переможці радіовікторини про «Голос України». А ще пропонуємо суперприз для розіграшу серед авторів кращої реклами нашої газети. Найвдаліший слоган буде опубліковано в «Голосі України» разом з представленням автора. А ще ми приймемо його до Клубу «Голосуукраїнців». Які привілеї? Переможець буде гостем «Голосу» на редакційних святах. Переконані, не пожалкує!

Отож телефонуйте на радіо, розкажете про «Голос»! Телефон у студії 228-50-19.

«Голос» мій, моя газета — робиш з мене ти поета»

Лист з такими словами
надійшов до нашої редакції.

Нагадуємо, триває конкурс
на краще гасло «Голосу України»

30 листопада прихильники радіопередачі «Ложа преси» спілкувалися з головним редактором газети «Голос України» Сергієм Правденком. В

ефірі прозвучали не лише слогани, а й багато запитань, побажань, пропозицій. А ще — вірші та афоризми.

(Закінчення на 13-й стор.).

Р.С.

Врятовано 15 членів екіпажу українського судна, затонулого біля берегів Туреччини

Бюджетний процес заморожено

Ранкове засідання 6 грудня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Ці кошти мали бути додані до фінансування вугільної промисловості, охорони здоров'я та освіти. Таким чином, доходну частину бюджету передбачалося затвердити розміром 44,2 млрд. грн., видаткову — 48,5 млрд., дефіцит бюджету — 4,3 млрд. Однак уряд не погодився із пропозицією бюджетного комітету ВР включити до доходної частини Держбюджету очікувані надходження від приватизації. На думку урядовців, ці кошти — непевна величина, і якщо не вдасться отримати заплановані надходження від приватизації, це призведе до недофінансування бюджетних програм. Уряд, за словами І. Мітюкова, вважає, що ще один додатковий мільярд гривень можна отримати в разі прийняття парламентом чотирьох законів з питань оподаткування, внесених до ВР ще у верес-

ні. Згідно з проектом бюджету уряд передбачав збільшити у наступному році розмір мінімальної зарплати з 118 до 140 грн., а ще через півроку — до 165.

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах закликав депутатів прийняти «збалансований і чесний бюджет». Він заявив, що урядові вдалося істотно покращити зміст бюджету. «Уряд впевнений, що ресурси від приватизації стратегічних підприємств повинні в першу чергу йти на підвищення конкурентоспроможності України, а не на споживання», — сказав А. Кінах. Однак голова бюджетного комітету Олександр Турчинов (фракція «Батьківщина») звинуватив уряд у намаганні приховувати кошти, отримані від приватизації, і використати їх на перемогу на виборах блоку «За єдину Україну», бо прем'єр А. Кі-

нах отримав другий номер у виборчому списку цього блоку. Бюджетний комітет пропонував прийняти бездефіцитний бюджет, затвердивши доходи і видатки розміром 52,3 млрд. грн. Але Голова Верховної Ради Іван Плющ звинуватив голову бюджетного комітету у заполітизованості його доповіді.

Проект парламентської постанови передбачав схвалити Держбюджет-2002 у другому читанні, а низку статей перенести на третє читання до 13 грудня. До цього часу парламент зобов'язували прийняти чотири закони з питань оподаткування, визначені урядом як невідкладні. Однак цей проект постанови не було затверджено — 211 «за». Проти голосували комуністи, «Батьківщина», соціалісти, «Реформи-Конгрес», частково «Яблуко». Не вдалося затвердити і хоча б три основні статті бюджету — про розмір доходів, видатків і трансфертів (215 —

«за»). Проти проголосували ті ж фракції.

Цього дня депутати проголосували лише за обрання деяких суддів, і Голова Верховної Ради закрив пленарне засідання. Отже, бюджетний про-

цес заморожено щонайменше до 13 грудня, коли все залежатиме від того, чи вдасться уряду і бюджетному комітету знайти компроміс.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Передплата-2001

Усі бажали бути першими

Наші кореспонденти провели день передплатника «Голосу України» з участю працівників «Львівпошти»

(Початок на 1-й стор.).

З кількахвилинної розмови ми зрозуміли, що її життя — суцільний феєрверк, в якому вона — сама собі і режисер, і виконавець, і продюсер. Свого часу була солісткою знаменитого танцювального колективу «Галичина», що об'їздив півсвіту. А наступні півсвіту тепер причаровують вихованці зі створених нею вокально-хореографічних колективів «Цьомочки» (від двох з половиною років!), «Кукурічки» і «Горлички». Ці колективи незмінно стають окрасою свят, фестивалів, різних мистецьких імпрез.

Одразу після Зоряни Миколаївни до нас підійшов Володимир Іванович Шудря, який передплатив газету на рік і обрав подарунок від Миколая для своєї дев'ятирічної онучки. Адже 19 грудня усі діти рано-вранці заглядають під подушку і шукають там подарунки від Святого Миколая, який навдивовиж відгадує усі бажання. Подарунок від Миколая (і «Голосу України») випаде також десятирічній дівчинці Марті, доньці менеджера фірми «Бомон» Григорія Ткаченка. Наша постійна читачка Наталія Кушнерик, приватний нотаріус, сказала, що окрім професійних матеріалів від «Законодавця» вона залюбки читає сторінку «Сім'я», матеріали із Миколаївської і Херсонської областей, бо сама родом із півдня України. Начальник господарської групи поштамту Ярослав Залізний вперше передплатив газету, завдяки акції, що відбувалася у його службовому приміщенні. Сподіваємося, Ярославе Івановичу, що ви й надалі залишитеся нашим постійним читачем.

Ми запросили читачів не лише для передплати, а й для відвертої розмови про плюси і мінуси газети, і почули, що всі наші передплатники хочуть отримувати найповнішу і найпрозорішу картину майбутніх виборів. Їх приваблює те, що газета подає повний спектр голосів різних забарвлень, а отже, можна робити свої висновки. Наш постійний читач пенсіонер Віталій Сорокін покритикував газету:

— Я хочу знати, як голосували депутати, і часом купую для цього інші газети. Хочу написати про це вашому головному редакторові Сергієві Правденку.

Оскільки перші передплатники прийшли майже водночас і біля віконечка Галини Тихонівни Семиноженко із відділу передплати (давнього доброго партнера нашої газети) вишикувалася черга, нам довелося розширити призовий фонд. Тож нагороди — ювелірні прикраси із срібла — отримали не троє перших передплатників, як було обіцяно, а шестеро. А наступні можуть надіслати квитанції і спробувати виграти приз.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Віктор МЕДВЕДЧУК: «Потрібно вдосконалити законодавчу базу»

(Початок на 1-й стор.).

— Місцеве самоврядування може отримати відповідні параметри для розвитку лише тоді, коли буде вдосконалено Закон «Про місцеве самоврядування», коли Верховна Рада ухвалить новий закон про вибори до місцевих рад, міських, селищних і сільських голів, коли буде внесено зміни до закону про вибори до Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Закон, який Верховна Рада прийняла кілька років тому, застарів і його потрібно вдосконалювати.

— На вашу думку, чи задовільняє представників місцевих органів влади нинішня фінансова база?

— Саме у цьому і полягає проблема вдосконалення закону про місцеве самоврядування. Визначення правового статусу комунальної власності, чого й досі немає у законодавстві, дасть можливість окреслити основні джерела існування

представницької влади органів місцевого самоврядування і їхні повноваження.

— Чи зможе нинішнє скликання Верховної Ради до закінчення своєї каденції прийняти ці вкрай потрібні закони?

— Їх внесено до порядку денного роботи нинішньої сесії. Але я не впевнений, що ми зможемо все це зробити. Хоча ми повинні завершити формування виборчої системи представницьких органів влади, у тому числі місцевого самоврядування.

— Попри думку Президента про те, що вибори представницьких органів влади повинні відбуватися за мажоритарним принципом?

— У нас є затверджена концепція, на позиціях якої стоїть Верховна Рада. Так, ми теж за мажоритарну систему. Але не для міських рад обласних центрів, міст Києва і Севастополя.

Партійні рядки

Двомовність за білоруським сценарієм

Глава партії «Собор», заступник лідера «Блоку Юлії Тимошенко» Анатолій Матвієнко занепокоєний заявою Президента України Леоніда Кучми про необхідність надання в країні російській мові статусу офіційної.

Анатолій Матвієнко вважає, що мовне питання в Україні «чітко врегульовано Конституцією» і рішенням Конституційного Суду. На його думку, напередодні виборів тему «дискримінації російської мови» вкотре «намагаються реанімувати». Тому минулого тижня Верховна Рада розглядала цілу низку законопроектів, які пропонують встановити «двомовність за білоруським сценарієм», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

«Деякі політичні сили — і комуністи, і проросійські олігархи — свідомо йдуть на потенційне загострення суспільної ситуації в гонитві за додатковими голосами виборців», — наголосив Анатолій Матвієнко.

Цю заяву спричинило інтерв'ю Л. Кучми російській газеті «Труд» за 4 грудня, в якому він сказав, що «державною мовою у нас має бути українська, а російській треба надати статус офіційної мови».

Комісія запрошує до співпраці

15 листопада 2001 року Верховна Рада України утворила тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для проведення розслідування діяльності голови Сумської обласної державної адміністрації В. Щербаня.

Комісія працює щоденно (крім суботи та неділі) за адресою:

01008, м. Київ-8,
вул. Садова, 3, кім. 319, 329;
тел. 293-28-68,
факс 226-24-20.

Про графік виїзної роботи комісії безпосередньо в Сумах можна з'ясувати за зазначеною адресою чи вказаними телефонами.

Діалог триває

Кілька тижнів минуло з того дня, коли блок «За єдину Україну!» дав старт громадському проекту «Діалог». У вівторок у приміщенні Фонду сприяння розвитку мистецтв відбулося чергове засідання прес-клубу «За єдину Україну!». «Діалог» був однією з головних його тем. Координатор проекту, народний депутат України, один з лідерів депутатського об'єднання «За єдину Україну!» у Верховній Раді України Сергій Тігішко відповів на кілька наших запитань:

— Як проходить проект? Чи отримуєте ви від нього ту віддачу, на яку розраховували?

— Уже нині цілком зрозуміло, що суспільство було готове до діалогу. Кожного дня я зустрічаюся з людьми, кожного дня мені приносять зведення з пунктів розповсюдження і збирання анкет. З цілковитою певністю можу сказати, що небайдужих людей у нас набагато більше, ніж байдужих. На пропозицію заповнити анкету відгукується більшість. Ми вже розпочали аналіз результатів.

— Організатори діалогу кажуть про те, що результати анкетування ляжуть в основу створення певних стратегічних програм розвитку держави. Ви справді гадаєте, що думка народу може бути корисною для вас, професійних політиків, економістів, учених?

— Кінцевою метою, тим орієнтиром, якого треба прагнути, і для політиків, і для економістів, і для вчених має бути процвітання країни, в якій вони працюють, добробут людей, які мешкають у цій країні. І жодними науковими розбудовами і розробками, якщо вони будуть відірвані від народу, цього добробуту не забезпечити. Проект «Діалог» справді має створити те підґрунтя, на якому буде вибудовано нашу програму. Окрім того, проект має ще одну функцію. Функцію консолідації суспільства. Проект зосереджує увагу суспільства на проблемах, які потрібно розв'язувати. І розв'язувати разом! Єдність цілей суспільства і влади — це ключ до успіху. Ми всі маємо раз і назавжди зрозуміти: у нас єдина країна і єдиний шлях!

(Закінчення на 5-й стор.).

Фотофакт

З нагоди 10-ї річниці Збройних Сил України члени колегії Міністерства оборони України поклали квіти до пам'ятника Т. Г. Шевченка та могили Невідомого солдата в Києві.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Презентація

«Есеї з україноюдаїки» поповнили бібліотеку

Днями у Києві презентував нову книгу «Про наших великих духом: есеї україноюдаїки» професор Мартен Феллер. Це вже третя праця письменника, яка пропагує зближення та взаєморозуміння між представниками двох народів, які живуть поряд не одне століття. В епоху зростання міжетнічних конфліктів таке видання набуває особливої ваги.

У останній, порівняно з попередніми невеликій, книзі, яка побачила світ завдяки коштам львівського видавництва, читач знайде для себе глибокі за змістом, багатогранні твори: вони торкаються життя видатних українців та євреїв, переплітаються з власним досвідом автора, зачіпають болючі питання нашого сьогодення. До того ж книга поповнила скромний перелік сучасних україномовних видань, яких сьогодні з'являється небагато.

Напевне символічно, але саме напередодні чи не найбільшого єврейського свята — Хануки Мартену Феллеру вручили нагороду Фонду Зеєва (Володимира) Жаботинського «За між-національне порозуміння».

Надія ГОРБАТЮК.

Технології

Ноу-хау з власного розуму дешевше

Новий завод гідрогенізації жирів з виробництвом харчового саломасу потужністю 60 тонн на добу здано в експлуатацію у ВАТ «Одеський олієджиркомбінат».

Тепер тут налагоджують завершений цикл виробництва, за якого комбінатові вже не доведеться завозити сировину для випуску маргаринів (саломас) зі сторони, отже, з'являється змога здешевлювати популярну харчову продукцію. Тут також вироблятимуть модифіковані жири для кондитерської й хлібопекарської промисловості України, що прискорить окупність нового підприємства. Унікальну, досі ніде в СНД не використовувану технологію розробили вітчизняні науковці й фахівці.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

До вбивств причетні?

Розслідуючи кримінальну справу затриманих 28 листопада за підозрою в причетності до скоєння вбивства двох осіб — директора кримської готельно-фірми «Союз-Віктан» Андрія Охлопка і його заступника Віктора Удовенка, з'ясовано, що в лютому цього року до них пристали з вимаганнями члени відомого на півострові організованого злочинного угруповання. Замість звернення до правоохоронних органів керівники «СВ» самі «замовили» нападників своїм знайомим за 50 тис. доларів.

Замовлення виконано 1 березня нинішнього року в приміщенні фірми «Віктан ЛТД», а трупи вбитих вивезено в Білогірський район і захоронено в лісосмузі.

Ці події потягли за собою цілий ланцюг тяжких злочинів. Одного кілера вбито, життя іншого намагалися обірвати цього літа. Нині з'ясовується, кому заважали кілери. Версії виконання політичного замовлення або підризу іміджу торговельної марки «Союз-Віктан» відпали.

Віктор ХОМЕНКО.

Р. S. У свою чергу, як передає «Інтерфакс-Україна», адвокати директора компанії «Союз-Віктан» Андрія Охлопка і його першого заступника Віктора Удовенка не визнають звинувачення підзахисних у замовленні на вбивство. Про це в інтерв'ю журналістам заявила помічник адвоката А. Охлопка, начальник юридичного відділу компанії «Союз-Віктан» Діна Харманська.

Помічник адвоката також пояснила, що фірма «Віктан ЛТД», у приміщенні якої було скоєно вбивство, не має жодного стосунку до фірми «Союз-Віктан».

«Щасливе дитинство» — відносна категорія. Навіть філософська

Репортер

Кажуть, дитинство — щаслива пора. Але, побувавши в спеціалізованих навчальних закладах, де опіку над дітьми взяла на себе держава, розумієш ціну цього «щастя».

Лише за зовнішнім виглядом багатьох вихованців бердичівської школи-інтернату можна оцінити весь трагізм відчуження цих хлопчиків і дівчаток від нашого життя, від нормальних сімейних стосунків.

Тут живуть і навчаються діти-сироти і діти, позбавлені батьківської опіки, з патологією розумового розвитку. Медичний діагноз більшості вихованців школи — шизофренія в стадії дебільності.

У структурі навчального закладу два відділення — шкільне, де навчаються 220 хлопчиків і дівчаток, та «дошкільне», в якому виховуються 35 малюків.

...В одноповерховому будинку місцевого дитячого садочка тепло і навіть затишно. Щоправда, в ігровій кімнаті перегоріла лампочка, і діти за тьмяного освітлення тихенько граються старенькими ведмежатками і машинками.

А виховательки тим часом штопають їм колготки і кофтинки. Перед ними на столі — купа речей а-ля дуже старий «секонд хенд», які потребують лагодження. Побачене нагадує домашню ідилію — такий собі буденний вечір багатодітної бідної сім'ї.

До цієї штучно створеної, але широкі «ідилії» діти потрапляють здебільшого з будинків малятка і за розподілом життєвими медико-педагогічної комісії. Родичі провідують їх тут дуже рідко.

Білявенька Маша в дитячому садку бердичівського інтернату живе вже два роки. За цей час до дитини ніхто не приїжджав. У дівчинки, окрім відставання в розумовому розвитку, дитячий церебральний параліч. За словами виховательки, коли крихітку привезли до них, вона навіть ходити не вміла. А тепер не тільки топає, а й із задоволенням вимовляє своє ім'я...

У групі дошкільнят є й свої «сімейні підряди». Трирічна Наталка Чевельда охоче ділиться кубиками зі своїм братиком Андрійком та сестричкою Марусею. А виконробом на цьому серйозному будівництві — Павлик. Він найстарший вихованець у групі. Йому вже 7 років. Наступного року хлопчик

піді до школи.

І там його навчать читати й писати, любити природу, батьківщину та людей. А ще покажуть, який вигляд має «людська» квартира, в якій там, за стінами його «домівки», живе більшість громадян країни. Кабінет суспільно-побутової орієнтації — це модель квартири з кухнею, вітальнею і навіть опочивальнею, в якій є двомісне «подружнє» ложе.

А після інтернату його випускникам, за словами заступника директора спецшколи Жанни Громницької, сказано дорогу в доросле самостійне життя. Вони обов'язково йдуть вчитися до бердичівських і люберських ПТУ, як правило, на будівельні спеціальності. Там набирають спеціальні групи для дітей з відставанням у розумовому розвитку. А потім дітей розподіляють на роботу за місцем народження, де згідно з законом їм мають надати окреме житло.

Там уже як складеться. На цьому їхнє дитинство закінчується. Можливо, там, за межами інтернату, вони згадуватимуть про своє дитинство як про найщасливішу пору...

Ольга ВАУЛІНА.

Київ — Бердичів — Київ.

У номер

Вінниця

Підручники знову безкоштовні

Депутати Вінницької облради визнали «неприпустимим на території області примусовий збір плати з батьків за користування їхніми дітьми підручниками, що видаються із шкільних бібліотек». Раніше безкоштовно отримували книги лише діти-сироти, а також учні, які виховувалися в малозабезпечених сім'ях.

Щоправда, вартість довідок для підтвердження соціального стану інколи була вища, ніж плата за підручники.

Одночасно вирішили збільшити видатки на освіту в наступному році на 30 відсотків. З цих коштів, зокрема, платитимуть за підручники, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Севастополь

Шторм пощадив екіпаж

На сімейському місі Троїця п'ятибальні хвилі викинули на берег середній риболовецький траулер-морозильник «Очаєвський», що належить приватній севастопольській фірмі. Екіпаж не постраждав. Капітан судно не покинув, а 29 моряків благополучно зійшли на берег.

Небезпека в тому, що на борту в баках залишилося 50 тонн соларки. За екологічним станом в районі біди ведуть спостереження фахівці держінспекції Чорного моря з Севастополя та Ялти.

Тільки-но шторм стихне, рятувати судно почне Ялтинський морпорт. Оплатить рятувальні роботи і ремонт траулера судновласник. Пошкодження такі, що поставити судно на воду, залатавши пробіи, стане в 70 тисяч доларів. Постійний зв'язок з екіпажем, який охороняє свій траулер, тримають чергові МНС, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

Донецьк

У злочинності дитяче обличчя

На 14 відсотків зросла підліткова злочинність з початку року в Донецькій області. За десять місяців неповнолітні скоїли 3679 злочинів. За словами заступника прокурора області Миколи Сабардіна, особливу тривогу викликає збільшення кількості тяжких злочинів — убивств, зґвалтувань, розбійних нападів, а також правопорушень, пов'язаних із наркотиками.

З початку року в області виявлено 4160 маленьких бродяжок. За результатами проведених прокурорами перевірок у відношенні осіб, які втягують дітей у жебракування, порушено 21 кримінальну справу, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЦ.

Чернігів

Гімназійний парламент із прес-центром

Чи не найбільша гордість Корюківського району, що на Чернігівщині, нова гімназія в районному центрі. Ідею створити і відремонтувати заклад для обдарованих дітей підтримало не лише місцеве керівництво, а й колишній випускник школи, на базі якої і створено цього літа гімназію, директор Корюківської фабрики технічних паперів Анатолій Бондар. Нещодавно відбулися вибори гімназійного парламенту і навіть створено прес-центр. За словами директора гімназії Віри Якушиної, діти досить активно відгукнулися на впровадження учнівського самоврядування, яке, без сумнівів, стимулюватиме шкільярські творчі ініціативи. А поки що талановиті дітлахи пишуть проекти гімну навчального закладу, з якого починатиметься Зоряна книга гімназистів, повідомляє наш власний кореспондент Наталя ЯРЕМЕНКО.

На знімку: директор Корюківської гімназії Віра Якушина із майбутньою співачкою України, а поки що переможницею всеукраїнського конкурсу «Золотий голосок» Олею Литвиненко.

Фото автора.

Праця на зміцнення авторитету держави

Виповнилася перша річниця встановленого Президентом України державного свята — Дня місцевого самоврядування. Депутатів місцевих рад і працівників органів місцевого самоврядування привітав **Прем'єр-міністр України Анатолій КІНАХ**. «Розвиток і зміцнення засад місцевого самоврядування є надзвичайно важливою умовою становлення демократичного, справді громадянського суспільства в країні, — йдеться в його привітанні. — Прийняття у цьому році законів України «Про службу в органах місцевого самоврядування» та «Про органи са-

моорганізації населення», Указу Президента України «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні» є черговим внеском у справу зміцнення авторитету і організаційних засад органів місцевого самоврядування, сприяння їх ефективній діяльності з розв'язання проблем економічного і соціального розвитку територіальних громад». Прем'єр-міністр звернув увагу на те, що «останнім часом дедалі переконливішими стають результати наполегливої співпраці органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, спрямованої на забезпечення стабільного розвитку держави. А завдяки спільним зусиллям кожного громадянина відчутно зростає валовий внутрішній продукт, що створює умови для успішної реалізації поточних і майбутніх соціальних програм».

Союзники і попутники територіальних громад

Сьогодні в Україні відзначають День місцевого самоврядування. Його розвиток значною мірою залежить від політичних партій, передусім тих, які мають провідні позиції в парламенті. Незабаром вибори до Верховної Ради, тож є сенс проаналізувати наміри партій з цього питання, які вони декларували напередодні виборів 1998 року.

Привертає увагу, що 11 політичних партій і блоків партій з 30, які взяли участь у парламентських виборах 1998 року, у своїх передвиборних програмах не згадали про самоврядування і місцеве управління взагалі. Це: Республіканська християнська партія, блок «Менше слів», Українська національна асамблея, Партія захисників Вітчизни, Партія мусульман України, Аграрна партія України, Соціал-демократична партія України, блок «Національний фронт», Всеукраїнська партія трудящих, блок Соціалістичної партії України та Селянської партії України «За правду, за народ, за Україну!», Християнсько-демократична партія України.

Принагідно зауважимо, що до парламенту з цих партій та блоків потрапив лише блок Соціалістичної та Селянської партій.

ВО «Громада» та Соціал-демократична партія (об'єднана) також не висловили свого ставлення до інституту місцевого самоврядування і намірів щодо нього, продекларувавши лише своє прагнення до створення громадянського суспільства в Україні.

Партія «Союз» у своїй програмі акцентувала увагу не на села, селища і міста, а на регіони, на збільшення їх самостійності. Рухатися в цьому само напрямі, але далі, пропонувала Партія регіонального відродження України, задекларувавши наміри розвитку самостійності регіонів аж до їх автономії і зовсім не згадавши про місцеве самоврядування територіальних громад, хоча лідер цієї партії відомий саме як міський голова великого міста. Наголос на регіональний рівень управління робила й Партія національно-економічного розвитку України, програма якої передбачала «проведення раціональної регіональної політики та розумної децентралізації влади з відповідним розподілом повноважень, фінансово-економічної бази та відповідальності між рівнями влади».

Деякі партії так сформулювали відповідні положення своїх програм, що з них неможливо було зрозуміти ставлення цих партій до організації місцевого управління конкретно на засадах самоврядування громад. Так, блок «Вперед, Україно!» висловився за зміцнення самостійності регіонів шляхом формування бюджету «знизу» і закріплення за місцевим бюджетом конкретних загальнодержавних податків з максимальним урахуванням регіональних особливостей. Що тут малюється на увазі під місцевим бюджетом — бюджет села, селища, міста чи бюджет району або області? Схоже, що останнє, тому що метою блоку є зміцнення самостійності саме регіонів.

Об'єднання СЛОН, очолюване тодішнім радником Президента України з питань регіональної політики, обіцяло «поповнення місцевих бюджетів за рахунок запровадження «податку на багатство» — на суперлишню неробочичу нерухомість приватних осіб». СЛОН хотів також «законодавчо розмежувати функції, повноваження і податкову базу між державним і місцевими рівнями управління, закріпити джерела і пропорції розподілу податкових надходжень між загальнодержавним і місцевими бюджетами, на рівних для всіх регіонів умовах, з одночасним їх перерозподілом на користь місцевих рівнів управління». Як бачимо, тут йшлося не про місцеве самоврядування, а про рівні управління незалежно від засад їх формування — чи це радянська вертикаль, чи система державних адміністрацій, а чи місцеве самоврядування. Приблизно те саме читаємо і в програмі партії «Реформи і Порядок», де пропонувалося «зосередження головних бюджетних ресурсів на місцевому рівні» — і жодних деталей щодо принципів організації управління на цьому самому місцевому рівні.

Всеукраїнська партія жіночих ініціатив визнавала місцеве самоврядування як даність, і хотіла лише забезпечити представництво жінок в органах місцевого самоврядування. Лаконічно тему місцевого самоврядування було представлено в програмі Народно-демократичної партії, яка просто гарантувала розвиток місцевого самоврядування, не беручи на себе конкретних зо-

На сільського голову також треба вчитися

День місцевого самоврядування на Кіровоградщині відзначатимуть Днем відкритих дверей у радах усіх рівнів — від обласної до сільської. Про це повідомив голова обласної ради Василь Сибірцев. «Треба, щоб люди відчули: це свято, яке в нашій країні відзначатиметься вдруге, стосується не лише представників органів влади, а й кожного громадянина...» — зазначив він.

Василь Сибірцев висловив власне бачення ролі органів місцевого самоврядування у структурі державного управління, розповів про проблеми, що постають під час реалізації наданих

радам повноважень. Найголовніша з них, за його словами, полягає в тому, що не завжди органи місцевого самоврядування очолюють достатньо підготовлені і небайдужі керівники, котрі подеколи просто не знають, як скористатися власними правами. Щоб надалі таких випадків було менше, Василь Сибірцев повідомив, що напередодні виборів при обласній раді працюватиме своєрідний «кадровий лікнеп», де опановуватимуть «ази» керівної роботи кандидати на посади сільських, селищних та міських голів.

Олег БОНДАР.
Кіровоград.

рівні, запровадити національний (суть цього терміну не розкривалася. — **В. П.**) контракт голови обласної ради з державою (у чийй особі — не вказувалося. — **В. П.**), який визначатиме квоту відрахувань обласного бюджету до центрального та обсяг інших прав і обов'язків, відновити інститут представників Президента як координаторів впровадження національних програм та діяльності центральних і місцевих органів влади, скасувати районні ради (але невідомо — у міських районах, сільських, чи й тих, й інших. — **В. П.**), перейти від «рад» до «радників» — виборних місцевих спеціалістів, які відповідають за кожен конкретну пріоритетну сферу життя регіону.

Водночас Партія зелених мала намір домагатися впровадження засад Європейської хартії місцевого самоврядування, якій вочевидь суперечить частина вищезазначених програмних положень партії.

Узагальнюючи враження від місця місцевого самоврядування в передвиборних програмах політичних партій, слід зауважити, що з 30 політичних партій і блоків, що брали участь у парламентських виборах 1998 року, лише п'ять — Народно-демократична партія, блок Партії праці та Ліберальної партії України — Разом!, блок Демократичних партій — НЕП, блок «Європейський вибір України» та Народний рух України — чітко заявили про свою підтримку місцевого самоврядування в Україні. Двоїстість позицій у цьому питанні мали Комуністична партія та Партія зелених, з одного боку, задекларувавши підтримку місцевого самоврядування, а з другого — включивши до своїх програм тези, що суперечать Європейській хартії місцевого самоврядування. Приблизно такою само була й позиція Прогресивної соціалістичної партії, хоча сам термін «місцеве самоврядування» в її програмі не згадувався.

Тобто партії та блоки, їхнє керівництво не акцентували свою увагу на місцевому самоврядуванні, що, зокрема, негативно вплинуло на законодавче забезпечення його розвитку.

Попереду — нові вибори, і нам залишається побажати, щоб парламентські фракції у Верховній Раді наступного скликання стали союзниками територіальних громад у розвитку їх місцевого самоврядування та поліпшенні життя громадян безпосередньо у виборчих округах.

Володимир ПАРХОМЕНКО,
радник фундації Україна—США.

Дещо про «честь мундира»

Резонанс

З приводу «спростування» на публікацію «Екстреміст» Архипов як відображення катаклізмів становлення вітчизняного фермерства» («ГУ» за 30 серпня 2001 року)

Чесно кажучи, ми очікували, що «спростування» на оту публікацію будуть. Адже з приводу конфліктної ситуації, що склалася навколо фермера Сергія Архипова, автор матеріалу висловив думки, прямо протилежні офіційним, розтиражованим у багатьох регіональних та загальноукраїнських виданнях. А чиновники цього, відомо, не люблять.

Однак лист-спростування, що його надіслав до редакції начальник Головного управління сільського господарства і продовольства Миколаївської облдержадміністрації Антон Яковлев, коли відверто, дещо подивував.

Не заглиблюючись в жоден з аспектів конфлікту й не заперечуючи нічого з того, що викладено в публікації, А. Яковлев зупиняється лише на одній-єдиній фразі, яка ніби принижує його «честь та гідність як громадянина і посадової особи». А саме: «Все завершилося захистом честі чиновницького мундира». Ця фраза справді наспінула після згадування прізвища А. Яковлева. Однак в тексті зовсім немає того, про що пише у своєму листі, вимагаючи спростувань, А. Яковлев: що його «дії як державного службовця по розгляду звернення співвласників майна КПСП «Михайлівське» оцінені як «захист честі чиновницького мундира», будь-якого «трактування виконання посадових обов'язків», «навішування ярликів», ані «приниження честі та гідності» будь-кого, зокрема А. Яковлева.

А що ж є насправді? Мусимо, бодай коротко, повторитися.

У серпні 2000 року, за наполяганням баштанського фермера С. Архипова, який очолив КПСП «Михайлівське» в сусідньому Новобузькому районі, у Новомихайлівці побував начальник управління Мінагрополітики України Олександр Ковалів. Він чорним по білому розписав (копія цього документа є в редакції), що кому слід зробити, аби прискорити реформування тамтешнього сільгоспідприємства. І, зокрема, самому С. Архипову як голові правління господарства. І встановив для всіх термін виконання — до 5 вересня.

Так-от, 18 вересня, бачачи, що нічого не зроблено, більш як півтори сотні співвласників майна «Михайлівського» пишуть листа на ім'я Президента України з проханням посприяти реформуванню їхнього сільгоспідприємства. З Києва лист повертається до Миколаївської облдержадміністрації, а та доручає розглянути його на-

чальникові облуправління АПК Антону Яковлеву. Після такого ось тексту наступною й була фраза «Все завершилося захистом честі мундира».

Категорично не погоджуючись «з таким безпідставним трактуванням виконання» ним «посадових обов'язків», А. Яковлев роз'яснює, як «насправді розвивалася ситуація». Зазначаючи, що йому таки справді доручили розглянути оте звернення селян та (цитуюмо лист-спростування) «вжити відповідних заходів», А. Яковлев далі перелічує оті «заходи»:

«На виконання цього доручення 19 жовтня група спеціалістів облдержадміністрації з виїздом на місце перевірила факти, викладені в листі громадян. За результатами роботи було проведено нараду за участі керівника КПСП «Михайлівське» та представників місцевих органів влади, установ і організацій, які, на думку Архипова С. О., перешкоджали господарській діяльності колективного сільгоспідприємства. В ході наради Архипову С. О. як голові правління підприємства були запропоновані шляхи виходу господарства з кризового стану, надані відповідні доручення керівникам районної ланки. В цей же день безпосередньо в селі Новомихайлівці відбулася зустріч із заявниками, в ході якої їм були дані відповіді та роз'яснення на всі поставлені питання. Про результати розгляду було поінформовано Адміністрацію Президента України».

Оце і всі «вжиті заходи». Чи таких очікували новомихайлівці, звертаючись аж до столиці? Ні, звичайно. Бо реформування їхнього господарства після отих відвідин комісії з обласного центру не просунулося ні на крок. Якби просунулося, то ще через місяць з лишком збори селян не зверталися б уже до Міністра внутрішніх справ України (копії — адміністрації Президента та облдержадміністрації), вимагаючи дати правову оцінку та припинити протиправну діяльність посадових осіб органів державної влади в Новобузькому районі та місцевой — в селі Новомихайлівка щодо реформування КПСП «Михайлівське». Та ще й захистити їхні законні права у виборі господарсько-правового статусу сільгоспідприємства при реформуванні, розібратися з тими, хто не виконує своїх договірних зобов'язань тощо.

То як же, зважаючи на оті SOS, виконували «відповідні доручення», що їх дали на згадуванняй А. Яковлевим нараді, керівники районної ланки? Вихо-

дить, що ніяк. І даремно А. Яковлев тішить себе таким: «Від мешканців села Новомихайлівка зауважень на дії комісії, формальний підхід до вирішення їх проблем або взагалі бездіяльність представників виконавчої влади не надходило». А отой лист міністрові (з копіями) — хіба не зауваження, не претензія? Ще й яка! Та й сам А. Яковлев, думається, знає, що ще близько півроку, аж до зняття з посади С. Архипова, із реформуванням тамтешнього сільгоспідприємства зволікали. Тому викликають сумніви «вжиті заходи», про які було поінформовано адміністрацію Президента. Листа селян, в результаті, у столиці «закрили», задовольнившись відповіддю з Миколаєва, хоча все залишилося по-старому. Отже, коли автор писав, що «все завершилося захистом честі чиновницького мундира», то якрай і мав на увазі: районні, передусім, чиновники проігнорували доручення представника Мінагрополітики О. Коваліва, а тепер ще, виходить за А. Яковлевим, і обласної комісії, не вжили конкретних заходів, аби допомогти селянам Новомихайлівки реформувати своє господарство разом з усіма навколишніми, зволікали із цією справою. А мали б прискорити: допомогти відповідні документи правильно оформити, розпаювати майно, зберігши його недоторканність, й на ноги новоутвореним формуванням стати. Між іншим, саме на конкретній участі держчиновників у реформуванні села наголошується у відповідних указах Президента. А заспокоїлива відповідь з Миколаєва щодо справ у Новомихайлівці, по суті, стала, хотіли того її автори чи ні, захистом честі мундира чиновників, які не надали очікуваної допомоги новомихайлівцям.

Саме це й малося на увазі в публікації. І на честь та гідність А. Яковлева ніхто й не думав посягати. А якщо він сприйняв оту фразу саме так, суто на свою адресу, то і автор, і газета перед ним вибачаються. Мало того, ми розуміємо, що начальник обласного управління не міг сам, зважаючи на коло обов'язків, сидіти в отій Новомихайлівці, сприяючи селянам виконувати укази Президента. Те мали зробити передусім районні чиновники. Хоча не зайве, коли вже було таке високе доручення, там тиждень-другий попрацювати й фахівцям з обласного центру. А їхньому начальникові перевірити б: чи все необхідне зроблено? Тоді справді були б заходи — конкретні, дієві. В результаті, думається, справа таки зрушила б з місця, не опинилася б Новомихайлівка «останньою із могікан» посеред вже реформованого в області загалу. А в честі власного мундира ніхто б не сумнівався.

Георгій ЧОРНОМОР.

Одеса.

Діалог триває

(Початок на 2-й стор.).

Замало підготувати програму. Важливо, щоб положення програми поділяло й сприймало суспільство. Лише за таких умов програму можна здійснити.

— Можете сформулювати коротко і чітко ваші пріоритети в економіці?

— Я загалом вважаю, що економіка має бути первісною щодо політики. Питання: «З ким і як нам співробітничати?» слід розглядати лише через призму економічної доцільності. Наш «геополітичний пріоритет» — центральноевропейський ринок. Я вважаю, що «будувати Європу» треба в себе. Гасло «Скоріше на Захід!» — девіз емігрантів. Треба не проситися в Європу, а освоювати європейські стандарти в національній економіці та політиці, розвивати власну східноєвропейську культуру. Національний успіх України — це економічне лідерство серед країн південного сходу Європи. З усіх ідеологічних «ізмів» мені найближче поняття економічного націоналізму. Це саме та ідеологія, котра має об'єднати українців.

— Із якими конкретними ініціативами ви входите у виборчу кампанію?

— Уже перші результати засвідчили, що актуальність теми «охорона здоров'я» просто зашкалює! Ця тема домінує і в листах, які надходять на нашу адресу. Люди справедливо вимагають безоплатного, якісного і безпечного лікування.

Ми готові запропонувати ідеологію реформи охорони здоров'я. Її основоположні засади: безоплатна і якісна медична допомога, доступна кожному, захист прав пацієнтів, істотне підвищення зарплати медичного персоналу.

Я не лікар. Я розглядаю цю проблему як економіст. Хвора нація, хвора охорона здоров'я надто дорого коштують державі. Але щоб розв'язати проблему охорони здоров'я докорінно, треба розв'язати проблему економіки охорони здоров'я. Нині нашу систему жодними мільйонами не прогнудувати: вона, як чорна дірка, в якій зникає все. Ми «чумимосся» у Верховній Раді за соціальний бюджет, пишаємося, що збільшили видатки на охорону здоров'я. А хоч хто-небудь замислився про ефективність цих видатків?

— Молодь в Україні, особливо в провінції, знає двох головних ризиків: безробіття і наркоманії. Чи входить молодіжна проблематика до «пакета» ваших законодавчих ініціатив?

— Із безробіттям усе просто. Ця проблема не є ізольованою і напругу пов'язана зі станом економіки: є економічне зростання — з'являються робочі місця, немає зростання — збільшується безробіття. Створити умови для економічного зростання — головне завдання блоку «За єдину Україну!». Стосовно наркоманії. Я читав листи батьків, які надходять на нашу адресу з проекту «Діалог». Вони пишуть про своїх дітей, яких спіткало

лихо. Це страшно. На жаль, в Україні закон надто м'який. Прибутки нарко-торговців виявляються вищі, ніж страх, що його навіює покарання. Ми хочемо, щоб цьому було покладено край!

Блок «За єдину Україну!» виступає з ініціативою всеукраїнського дорадчого опитування щодо посуворіння покарання за організацію поширення наркотиків. Нехай суспільство дасть свою відповідь: довівне ув'язнення для організатора мережі збуту зілля — це багато чи мало? Я вважаю, це саме те, що треба.

— Ви кажете про діалог з народом, але ж ми маємо приклад 2000 року, коли результати квітневого референдуму так і залишилися нереалізованими. Чи не свідчить це про неможливість діалогу між народом і владою?

— Влада не є синонімом Верховної Ради і тим паче синонімом держави. Небажання депутатського корпусу розлучатися з частиною привілеїв не означає непотрібність діалогу. Навпаки, це лише свідчить про його необхідність.

Для того, щоб реалізувати результати референдуму і тим самим реалізувати волевиявлення народу, нам і потрібна саме така конструктивна парламентська більшість. У тому числі, саме за цим я і йду на вибори до Верховної Ради.

Підготував
Тарас ФЕДУРЮК.

СУСПІЛЬСТВО

Друкарство

«Олігарх»: на поталу чи нарозхват?

Цей журнал просто невимовний. Навколо нього уже стільки легенд і чуток, що можна роззубитися і вдатися до сумнівів: а, власне, де цей «летючий голандець», який наводить страх і жах? Хто ці сміливці, котрі кинулися у прорив такою небезпечною стежкою? Хто його купує й умліває від щастя володіння ним бодай цілий рік? Час вже отримувати відповіді. Оскільки всі таємниці знає лише видавець, то до нього, Володимира СПІВАКОВСЬКОГО, і звернулася редакція «Голосу України».

— Зіваки цікавляться: скільки вже передплатили?

— Трохи більш ніж 800. На тому тижні був рекорд: в один день передплатили 12 депутатів, 3 мери, 22 фірми і один іноземець.

— Яких передплатників більше?

— Усупереч прогнозам, що на «Олігарх» налетить столичний бомонд й істеблшмент, 60 відсотків передплатників «Олігарха» — з регіонів. Там у місцевих лідерів, виявляється, брак кулурної інформації і тому надвелике бажання дізнатися, як нині живуть вершки суспільства.

— Чи «найжджає» на вас «адмінресурс»? Чи він теж боїться олігархів?

— Ніхто ні на кого не «найжджає» і ніхто нікого не боїться. Багато хто з них навіть бажає потрапити на сторінки «Олігарха». Там, де з'являється медіабастер, одразу ж ажіотаж, усі благають: дайте на ніч почитати!

— Ви кажете, що «Олігарх» — то не лише журнал, а й елемент престижу. Це правда?

— Так, мати на столі «Олігарх» — престижно. Оскільки багатьом уже приїлись «Мерседес-600», годинники «Ролекс» і ручка «Паркер», вони почали шукати чогось новенького. Отут якраз «Олігарх» нагодився. Це нині престиж № 1.

— Чи проводите ви якісь акції?

— Так. Хоча вони виникають нерідко самі собою.

Виявилось, наприклад, що не буде найкрутіший подарунок на Новий рік. Уявляєте, спецвипуск журналу «Олігарх» у новорічну ніч з іменною фотографією-сторінкою того, кому його дарують! Такого ще не було!

— А заявки ще приймаєте?

— Приймали до 1 грудня.

— Він так дорого коштує — хто ж його передплатує?

— Він вартий цих грошей. І не дорожчий за відвідання ресторану. Вже час такий: аби мати успіх в суспільстві, треба одягати пристойне взуття, фірмовий костюм, під'їжджати в авто, відпочивати на курортах, розраховуватися кредитною картою і мати в кабінеті на письмовому столі медіабастер «Олігарх».

— То що ж у ньому такого особливого?

— Це знає лише той, хто тримав його в руках.

Недарма в кулуарах кажуть: якщо ти не читав «Олігарх», це одразу всім помітно.

— А якщо все-таки конкретніше?

— Дуже багато ну-хау і мільйонно-доларових ідей, захоплюючі сюжети, тонкощі наших політичних ігор, справжні рейтинги олігархів і їхній стиль життя, розкішний дизайн, незвичайні ракурси і всілякі таємниці...

— Щоб такого ще запитати?

— От запитайте: які в майбутньому будуть журнали?

— Та й справді, а які в майбутньому будуть журнали?

— Так це майбутнє вже настало. Ви його тримаєте в руках.

— Скажіть, тут чулки ходять: в якійсь організації скидаються грошима, аби передплатити «Олігарх»?

— Не знаю достеменно, але я теж чув про таку історію, здається, в німецькому посольстві.

— Це правда, що «Олігарха» хочуть перекупити закордонні інвестори? Кажуть, що ви уклали контракт із синдикатом «Лос-Анджелес таймс»?

— Так, це все правда. І угода є, і купити хочуть. До того ж всесвітньо відомі видавничі будинки.

— Вам не страшно видавати такий журнал?

— Я вам розповів таку історію. Коли

Достоевський написав відомий роман, він назвав його «Князь Мишкін». І за місяць продав лише 3 книжки. Це був провал. Тоді він назвав його «Ідіот», і за два тижні весь тираж розкупили. Одразу ж попросили перевидати. Така велика роль заголовка.

— Із заголовком журналу — зрозуміло. А те, що всередині, йому відповідає?

— Попросіть, щоб вам зробили подарунок на Новий рік, і на власні очі побачите.

5 «Олігарха» хочуть купити

Чи буде Україна членом ЄАВТ?

Нещодавно в Осло відбулася міжнародна конференція «ЄС — ЄАВТ: можливості в рамках розширеної Європи». У конференції взяли участь члени Парламентського комітету Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ), члени парламентів країн Центрально-Східної Європи, зокрема й України, а також представники Європейської комісії, урядів країн-членів ЄАВТ та ін.

ЄАВТ — це міжнародна організація, до якої входить чотири країни: Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія та Швейцарія. Діяльність ЄАВТ охоплює три основні сфери. Перша — це моніторинг та координація відносин між державами-членами на основі Конвенції ЄАВТ, яка становить правову базу діяльності асоціації. Друга — відносини з країнами, які не є членами ЄС. І третя — відносини з Європейським союзом (три з чотирьох членів асоціації (Ісландія, Ліхтенштейн та Норвегія) оформили свої стосунки з ЄС у формі угоди про Європейський економічний простір, відповідно до якої вони беруть участь у Внутрішньому ринку Європейського союзу).

Обмін інформацією та думками між країнами-членами ЄАВТ на парламентському рівні розпочався ще 1963 року. Ці зустрічі стали формальними у 1977 році, коли було створено Комітет членів парламенту країн ЄАВТ.

З 1981 почали проводити регулярні зустрічі представників Європейського парламенту та Комітету членів парламенту країн ЄАВТ.

Парламентський комітет зазвичай проводить чотири засідання на рік. Крім того, двічі на рік відбуваються засідання спільно з міністрами ЄАВТ. Комітет приділяє велику увагу питанням відносин країн Європейського економічного простору та ЄАВТ з третіми країнами, особливо зосереджуючись на таких, як перспективи розширення ЄС та ЄП, що і стало основною темою чергової міжнародної конференції в Осло.

На конференції детально обговорювалися питання нових політичних та економічних можливостей у розширеній Європі. Цікаво, що окремою темою обговорення була перспектива європейської інтеграції Росії. Власне, тому представництво інтересів української сторони на конференції було надзвичайно важливим. Основним нашим завданням було поінформувати Європейське співтовариство про стан адаптації законодавства України до вимог міжнародних організацій, зокрема про створення реальних механізмів прискорення інтеграції до ЄС, і цим довести свою готовність до проведення переговорів щодо вступу до Європейського союзу.

На сьогодні така позиція нашої держави обумовлюється усвідомленням необхідності загальноєвропейської інтеграції як визначального чинника державної незалежності, безпеки, політичної стабільності, економічного розвитку країни та соціальної злагоди в суспільстві. Країни Європи є стратегічно важливими торговельними партнерами нашої держави. Товарообіг з ними становить сьогодні більше третини загального обсягу зовнішньої торгівлі України. Водночас прогнозується, що за результатами 2001 року обсяги торгівлі України з країнами Європи, ймовірно, сягнуть позначки 1997—1998 років, на які припадав пік торговельної активності.

Проте є ще багато перешкод на шляху інтеграції України до ЄС, зокрема, на шляху здійснення такого першочергового кроку, як підписання угоди про вільну торгівлю. Однією з основних умов, які ставить у цьому зв'язку ЄС, є набуття Україною членства у СОТ, що є необхідною передумовою лібералізації режиму торгівлі між Україною та Європейським союзом, створення зони вільної торгівлі та забезпечення поступової інтеграції України до Європей-

ського союзу. Це, до речі, передбачено статтями 4, 5 угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС. Про результати плідної праці у цьому напрямі свідчить факт, що на сьогодні з країнами-членами робочої групи зі вступу України до СОТ уже укладено декілька двосторонніх протоколів щодо взаємних тарифних поступок. Крім того, 2001 року було прийнято цілу низку необхідних для вступу до СОТ законів: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо посилення відповідальності за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності» (5 квітня 2001); «Про внесення змін до Арбітражно-процесуального кодексу України» (17 травня 2001 р.); «Про стандартизацію» (17 травня 2001 р.); «Про підтвердження відповідності» (17 травня 2001 р.); «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» (17 травня 2001 р.). 29 листопада в першому читанні прийнято проект закону «Про державне регулювання виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем читування».

На конференції було підтверджено позицію нашої країни щодо того, що переговори зі вступу до СОТ та створення зони вільної торгівлі з ЄС могли б відбуватися паралельно.

У зв'язку з цим істотно важливим є те, що всі члени Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ), а також усі торговельні партнери ЄАВТ (крім країн Балтії), є членами СОТ. Членство України в ЄАВТ сприяло б нам у прагненні набуття членства в Світовій організації торгівлі.

Крім того, членство у згаданій організації дало б можливість Україні вийти на європейський ринок у межах наявної вже зони вільної торгівлі, створеної на базі Європейської асоціації вільної торгівлі, та закласти надійну основу для подальшого співробітництва з країнами ЄС у рамках ЄАВТ на шляху інтеграції України до Європейського союзу. Це сприятиме також усуненню бар'єрів у торгівлі (тарифи, кількісні обмеження) між Україною та європейськими країнами. З Норвегією, Ліхтенштейном та Швейцарією Україна вже підписала двосторонні угоди про вільну торгівлю, а з Ісландією процес підписання зазначених угод перебуває на завершальній стадії.

19 червня 2000 року в Цюриху було підписано Декларацію про співробітництво між Україною та Європейською асоціацією вільної торгівлі (ЄАВТ). Згідно з підписаною декларацією Україна та країни-члени ЄАВТ зобов'язалися поглиблювати і розширювати співпрацю в рамках ЄАВТ для подальшого поліпшення відносин на принципах ринкової економіки.

Декларація, зокрема, передбачає: створення сприятливих умов для роз-

ширення торгівлі; розширення співпраці у сферах, особливо важливих для лібералізації торговельних відносин; заохочення і стимулювання ділових контактів; спільне визначення дій, необхідних для створення зони вільної торгівлі; реалізацію проектів співробітництва у приватних секторах виробництва; створення Спільного комітету Україна—ЄАВТ.

На виконання досягнутих домовленостей із секретаріатом ЄАВТ сформовано українську частину Спільного комітету Україна—ЄАВТ та розроблено проект Концепції співробітництва між Україною та Європейською асоціацією вільної торгівлі, які дипломатичними каналами направлено для узгодження з секретаріатом ЄАВТ.

Концепція співробітництва між Україною та ЄАВТ ґрунтується на основних положеннях декларації між країнами-членами ЄАВТ та Україною. Концепція закладає основу інституціоналізації співробітництва України з країнами-членами ЄАВТ, відтак даючи змогу створити передумови для укладення угоди про вільну торгівлю між Україною і ЄАВТ, залучення України до угод про вільну торгівлю, укладених Європейською асоціацією вільної торгівлі з країнами Центральної та Східної Європи і Середземномор'я.

Слід підкреслити, що Україна вже має договірно-правовий режим вільної торгівлі з усіма державами Балтії — важливими торговельними партнерами ЄАВТ, котрий запроваджено ще з середини 90-х. Зокрема, це Угода між Україною та Естонською Республікою про вільну торгівлю від 24.05.1995, яку ратифіковано 2 липня 1996 року; Угода з Литовською Республікою від 21.11.1995, ратифікована 01.11.96 та Угода з Латвією від 21.11.1995 року, яку було ратифіковано 1 грудня 1995 року. 18 січня 2001 року укладено Угоду про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія — першою європейською державою, що знаходиться поза межами пострадянського простору (Угоду ратифіковано Верховною Радою України 05.07.2001 року). Символічно, що 19 червня цього року в Цюриху (саме в день підписання Декларації про співробітництво між Україною та ЄАВТ) держави ЄАВТ також підписали з цією країною угоду про вільну торгівлю. Отже, в Європі вже є країни, економічний простір яких відкритий для вільної торгівлі і з Заходом, і зі Сходом Європи, що дає надії на прискорення процесу загальноєвропейської інтеграції в торговельно-економічній сфері.

Реалізація принципів декларації та положень концепції, інтенсифікація двосторонніх контактів між Україною та країнами-членами ЄАВТ сприятимуть збільшенню товарообігу з країнами асоціації, активізації розвитку двостороннього співробітництва в банківській та фінансовій сферах, питаннях захисту довкілля, транспорту, хімічної та нафтогазової промисловості, суднобудування та рибного господарства.

Спільний комітет Україна—ЄАВТ розглядатиме співробітництво в галузях, що зазначені в концепції, та обговорюватиме будь-які інші питання, які становлять спільний інтерес. Спільний комітет формулюватиме відповідні рекомендації щодо співробітництва між ЄАВТ та Україною.

У першій половині 2002 року Україна планує провести перше засідання Спільного комітету Україна—ЄАВТ.

Порядок денний засідання відповідатиме визначеним в декларації напрям-

мам співробітництва і включатиме такі питання: обмін інформацією про стан економіки; стан та перспективи розвитку зовнішньоекономічних відносин з особливою увагою до переговорів вступу до СОТ, розвитку відносин з ЄС, відносин у рамках інших угруповань та стосунків з головними торговельними партнерами; огляд зовнішньоторговельного режиму та його складових; співробітництво з питань технічної допомоги; узгодження підходів до розвитку співробітництва, зокрема щодо переговорів про вільну торгівлю.

Усе це дає неабиякі підстави сподіватися, що в недалекому майбутньому Україна зможе розпочати переговори щодо укладання угоди про вільну торгівлю з ЄС. Мало того, фактично переговори вже тривають за, так би мовити, секторальною ознакою. Мається на увазі текстиль та металургія. До цього самого ряду слід зарахувати і врегулювання проблемних питань у галузі торгівлі, які наразі одне за одним усуваються з порядку денного взаємодії України — ЄС.

Проте не слід забувати і про проблеми, які постають перед Україною у східному напрямку — у відносинах з Росією та іншими країнами СНД. Поки що Росія зволікає з вирішенням питань, пов'язаних із запровадженням зони вільної торгівлі в рамках СНД (Росія досі не ратифікувала багатосторонню Угоду держав-учасниць СНД про створення зони вільної торгівлі від 12.04.1994 р.). Російська сторона не поспішає також вирішувати питання скасування ПДВ на експорт найбільш чутливих для України товарів — нафти, газу та газового конденсату. Торгівля енергоносіями теж залишилася винесеною російською стороною за межі двосторонньої україно-російської угоди про вільну торгівлю 1993 року.

Варто зазначити, що укладення частини членів СНД на чолі з Росією в лютому 1999 року договору про Митний союз і Єдиний економічний простір та у жовтні 2000 року договору про заснування Євразійського економічного співтовариства, учасниками яких стали Білорусь, Казахстан, Киргизія, Росія та Таджикистан, значно ускладнює перспективу запровадження зони вільної торгівлі в рамках СНД.

З другого боку, спільні інтереси щодо пріоритету європейської інтеграції, пошуку можливостей створення спільних нафто- та газотранспортних коридорів з Центральної Азії та Каспійського регіону до Центральної та Західної Європи, розвитку тісніших форм економічного співробітництва спонукають до інституціоналізації такого міждержавного утворення, як ГУУАМ. У цьому контексті вбачається актуальним посилення співпраці держав, що входять до ГУУАМ, у напрямі діалогу з ЄС та країнами ЄАВТ щодо перспективи запровадження зони вільної торгівлі.

Загалом, враховуючи тенденції до глобалізації та лібералізації торгівлі, які спостерігаються у сьогоднішньому світі та в Європі зокрема, ми можемо бачити, як на сучасному етапі, незважаючи на численні перешкоди та непорозуміння, закладаються підвалини майбутньої зони вільної торгівлі та спільного загальноєвропейського економічного простору, в якому, як ми сподіваємося, гідне місце посяде і наша держава з її величезним ресурсним та виробничим потенціалом.

Ігор ОСТАШ,
голова Комітету Верховної Ради України
у закордонних справах.

Не завдяки, а всупереч

Тема дискримінації депутатів-аграріїв у Верховній Раді, яких «всіма силами не пускають на парламентську трибуну», останнім часом стала домінуючою в політичному багатоголоссі Миколаївщини. Не обминули її й учасники міжнародної науково-практичної конференції «Реформування сільського господарства: підсумки, проблеми, перспективи».

На думку її учасників, 25-відсоткове збільшення валового продукту сільського господарства в Україні за останні два роки — не випадковість, не збіг обставин, а логічний результат реформування галузі, особливо у сфері власності на землю, формування нового суб'єкта господарювання. Один із найбільш показових — приклад Миколаївської області, яка збрала цього року понад 2 млн. 800 тисяч тонн зерна, збільшила виробництво мо-

лока на 12, а яєць — на 16 відсотків, швидко йде вгору виноградарська галузь.

Але, зауважили учасники конференції ці досягнення — винятково результат титанічних зусиль працівників сфери АПК усіх рівнів. Мало того, не завдяки, а всупереч політико-економічній ситуації в країні. Абсолютно відсутні нормальні економічні правила гри, не створено об'єктивного цінового механізму, про паритет цін — одні розмови.

Тому якщо не буде терміново вирішено низку проблем, коріння яких — у викривленій щодо села законодавчій базі, можлива й системна криза — зношено 90 відсотків технічного парку АПК.

Прийнятий нещодавно Земельний кодекс має вирішити основні проблеми — паритету цін, ціноутворення. Але він потребує підкріплення, деталізації — близько

Прийнятий нещодавно Земельний кодекс має вирішити основні проблеми

трьох десятків правових актів. І тут, підкреслили учасники конференції, все впирається в політичну «стіну». Тому Міністр аграрної політики України Іван Кириленко зосередився винятково на цьому аспекті.

— Щоб відчинити двері, потрібен ключик. Він — під куполом на вулиці Грушевського, — просто і образно сказав міністр. — Нас сьогодні у Верховній Раді дуже мало. Цього року, коли розпалася парламентська більшість, ми працювали без жодної підтримки, навпаки, нас постійно зганяли з трибуни. Тому це дуже серйозно: якщо вже політика домінує над економікою, треба зайнятися політикою, щоб вона не зайнялася нами. Утім, це все — проблема виборів, а не агровиробництва.

Анатолій РОМАНЮК.

Миколаївська область.

Декларація передбачає створення сприятливих умов для розширення торгівлі

Інша Співдружність

Десять років тому в Біловезькій Пущі було започатковано химерну організацію на ім'я СНД. Про реальну співдружність її членів говорити зайве: деякі з них перебувають між собою в стані війни, а інші хоч у ньому й не перебувають, але територію «партнера» справно бомблять...
1931 року в Лондоні започаткували подібне до СНД утворення, яке згодом, після цілковитого розпаду Британської імперії, теж стало Співдружністю. Напрошуються паралелі: розпад двох імперій - з'ява двох співдружностей. Що ж між ними спільного і які відмінності?

3 монархом-символом

— Насамперед очевидно, що наша Співдружність має зовсім іншу історію, ніж СНД, — каже посол Великобританії в Україні Роланд Сміт. — У нас ніколи не було такого, щоб проголосили: Британська імперія більше не існує — хай живе Співдружність! Її члени стали суверенними в різні роки, відповідно розвивалася й організація. Справді, 1931 року її назвали Британською співдружністю націй. Тоді до цього утворення ввійшли Великобританія та її домініони — Канада, Австралійський союз, Південно-Африканський союз, Ньюфаундленд та Ірландія. Британський король офіційно залишався главою цих держав. Після Другої світової війни, коли Британська імперія розпалася остаточно, Співдружність (а вона стала називатися вже саме так, одним словом) радикально змінилася, і нині об'єднує 54 держави з різним державним устроєм і географічним положенням, які були свого часу британськими колоніями. Це, наприклад, Індія, Канада, Кенія, Гана, Південно-Африканська Республіка тощо. «Країни, що формували Британську імперію, після здобуття незалежності проявили інтерес до підтримання зв'язків між собою в складі вільної асоціації», — зазначив «ГУ» посол Індії в Україні Відья Бушан Соні. — Їх об'єднав спільний досвід відданості принципам демократії, незалежної судової системи, верховенства права та вільної преси».

Саме Індія, до речі, спричинила докорінну зміну повоєнної Співдружності. 1949 року ця держава стала республікою, проте побажала залишитися в її складі. Виникло питання: чи може країна, де британський монарх не є главою, бути членом Співдружності? Це влаштовувало і багатьох інших держав. Вирішили, що до організації можуть входити країни з різними державними устроями. А британський монарх (тепер — королева) визнається главою Співдружності як такої. «Як символ єдності її учасників», — уточнює посол Роланд Сміт. Кожен з членів Співдружності вільний вийти з неї будь-коли, а сама організація не є суб'єктом міжнародного права. В цьому вона подібна до СНД.

Різні принципи

Крім історичних, існують й інші відмінності між двома співдружностями. «1971 року в Сінгапурі, а потім 1991-го в Зімбабве глави держав та урядів країн-членів ухвалили декларації, де вказано: демократія — це основний принцип Співдружності, — розповідає Роланд Сміт. — Також було задекларовано необхідність поваги до прав людини, верховенства права, економічного й соціального розвитку громадян. А 1995-го року в Новій Зеландії ухвалено ще й положення, яке передбачає застосування політичних заходів до країни, яка не поважає ці принципи, аж до виключення. Виключень поки що не траплялося, проте були випадки призупинення представництва деяких країн у Раді Співдружності». «Коли

якийсь член Співдружності нехтує демократичні норми військовими методами або шляхом перевороту, як це було в Пакистані чи на Фіджі, то членство такої країни призупиняється», — каже пан Відья Бушан Соні.

Щодо принципів, то багато що залежить, звісно, від колишньої метрополії. «Великобританія виділяє досить значну фінансову підтримку країнам, що розвиваються, і пріоритет тут надається членам Співдружності, — наголошує британський посол. — Звичайно, наша допомога тій чи іншій державі залежить від її відданості принципам демократії. Ми вважаємо, що соціальної мети не досягти, коли немає поваги до прав людини». Щодо СНД, то зрозуміло: якби головний її принцип проголосити демократію чи права людини, то наступним кроком мав би стати саморозпуск.

Англійська захисту не потребує

— Демократична й вільна Південна Африка поновила свою участь в Співдружності в 1994 році, після 33-річної вимушеної перерви, — розповів «ГУ» посол Південно-Африканської Республіки в Україні Деларей ван Тондер. — З того часу ПАР отримала багато користі від реалізації цілої низки проектів з удосконалення конституційної демократії, реформування системи правосуддя, державної безпеки, соціального захисту та громадського сектора. Ці проекти вартістю понад 5 млн. доларів США фінансувалися з Фонду технічного співробітництва Співдружності. 27 з 54 країн—членів Співдружності направили до Південної Африки своїх експертів, щоб допомогти нам у подоланні соціально-економічних і політичних проблем перехідного періоду. — Члени Співдружності намагаються подолати бід-

«Біг Бен» привабливіший за кремлівські зорі?

ність, неосвіченість та хвороби, підвищити рівень життя і досягти справедливішого міжнародного співтовариства, — каже посол Індії Відья Бушан Соні. Здається, посли країн—членів Співдружності нею вельми задоволені. А паралелі підштовхують до ще одного питання: що ж спільного у ролі колишніх метрополій — Британії й Росії? Спільне знайти не так-то й легко, хоча можна. Посол Великобританії Роланд Сміт вважає, що це — мова. «Англійська грає дуже велику роль у нашій Співдружності, так само як і російська — в СНД», — сказав він. Справді, загальновідомо, що англійська дуже поширена в колишніх британських колоніях, хоча й далеко не скрізь є офіційною. Ну і, звичайно, не можна обійтися без такого, можливо, не дуже серйозного запитання до британського посла: чи так само захищає Британія права англomовного населення, як це робить Росія щодо російськомовного? «Мені здається, що такої потреби просто немає, — каже Роланд Сміт. — Хоча у переважної більшості країн Співдружності є власна мова, проте всі розуміють, що англійська — це міжнародна мова. І знати її дуже корисно, бо це дає змогу спілкуватися по всьому світі». Що ж, іще одна відмінність.

Анатолій Марциновський.

Хроніка. Факти. Події

■ Нью-Йорк

Під руїнами

Знайдено та ідентифіковано тіло українця Юрія Мушинського, який загинув під руїнами Всесвітнього торгового центру 11 вересня. Залишається невідомою доля ще одного громадянина України, Володимира Савінкіна, 1980 року народження, котрий перебував у ВТЦ, коли в будівлю врізався літак.

■ Синоп

Більшу частину екіпажу врятовано

У Чорному морі поблизу турецького міста Синопа затонув український суховантаж «Чорноморець». 15 членів екіпажу потопуючого судна було врятовано турецьким і сирійським кораблями, що підоспіли до місця події. Тривають рятувальні роботи з пошуку ще 6 моряків, які пропали.

■ Ісламабад

Пуштуни невдоволені

Один із лідерів пуштунської еміграції у Пакистані Ахмад Гейлані, котрий набув широкої популярності під час радянсько-афганської воєнної кампанії, заявив, що склад перехідного уряду Афганістану, затверджений напередодні на конференції у Бонні, «незбалансований». У середу із критичною заявою щодо складу нового афганського уряду виступив також генерал Дустум.

Тимчасовий уряд — маріонетки?

Таліби вважають маріонетковим новий тимчасовий уряд Афганістану. «Це не уряд Афганістану та афганців, — підкреслив колишній посол талібів у Пакистані мулла Абдул Саліам Заїф. — Він неприйнятний для афганського народу».

■ Тбілісі

Визнав вину

Затримано підозрюваного в убивстві влітку цього року в Тбілісі грузинського журналіста Георгія Саная. Затриманий Григол Хурцилава, який раніше працював в органах поліції, уже визнав свою вину і його допитують у МВС.

■ Бішкек

США забезпечують безпеку Киргизстану

Президент Аскар Акаєв вважає, що, надаючи США свої авіаційні інфраструктури, Киргизія у такий спосіб розв'язує проблему забезпечення своєї безпеки.

■ Страсбург

Рішення має задовольнити всіх

Тільки політичне рішення може бути виходом із ситуації, що склалася в Чечні. Таку думку висловив співголова робочої групи ПАРЄ—Держдума лорд Джадд. «Рішення має бути таким, щоб воно задовольняло всі верстви населення Чечні і було прийнятне для Російської Федерації. Це означає переговори», — переконаний лорд Джадд.

■ Вашингтон

США виконують СНО—1

США оголосили про виконання своїх зобов'язань за Договором про скорочення наступальних озброєнь СНО-1. Рівня скорочень, установленого цим договором, досягнуто до вказаного в документі контрольного терміну. Нагадаємо, за Договором про СНО-1 від 1991 року, учасниками якого є Росія, Білорусь, Казахстан, Україна та США, сторони взяли на себе зобов'язання через сім років після набуття ним чинності (1994 рік) зменшити кількість своїх стратегічних носіїв до 1600 одиниць, а чисельність боезарядів — до 6 тис. одиниць.

■ Кандагар

Дурна бомба

8 осіб загинуло внаслідок вибуху бомби, помилково скинутої у районі афганського міста Кандагар. Троє загиблих — американські солдати, п'ятеро — солдати військ афганської антиталібської опозиції. Ще 19 американських солдатів дістали поранення. Точну кількість пораних серед афганців не повідомляють, проте відомо, що в результаті цього інциденту постраждав глава тимчасової адміністрації Афганістану Хамід Карзаї.

На знімку АП: саме цей літак В-52Н помилково скинув бомбу.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформгентств.

7 Десять років тому в Біловезькій Пущі було започатковано СНД

АНОМАЛІЇ

Від землі до криміналу...

«Голос України», 7 грудня 2001 року. №233 (2733)

Журналістське розслідування

Славський сценарій арбітражно-кримінальної справи Ігоря Шиміна успішно може бути посібником державі «як не слід допомагати»...

Як Ігор Шимін у підприємці подався

Подружжя Шиміних родом із Славського. Тут вони одружилися, тут у них народилися син і донька, тут працювали на підприємстві комунального господарства: Ганна — адміністратором, Ігор — різноробчим. А 1996 року, коли готель «Верховина», що належав цьому підприємству, опинився без господарської руки, вирішили взяти його в оренду, приватизувати і відродити.

Оформили відповідні документи. Зареєстрували товариство з обмеженою відповідальністю «Мрія», автоматично взявши на роботу практично всіх колишніх працівників «Верховини» і згодом сплативши їм борги у зарплаті, які залишилися від попередника. А готель перейменували на «Мрію».

Своїм рішенням від 26.05.97 року сесія депутатів Славської сільської ради постановила (за зверненням Шиміна) «дати дозвіл орендарю підприємству з надання послуг готелю «Верховина» на викуп майна, що перебуває в його користуванні».

Уся влада — радам, а земля?

Діючи поступально, підприємець не раз звертається до сільради, посилаючись при цьому на технічну інвентарну документацію від 1975, 1996, 1998 рр. та статтю 30 Земельного кодексу України, з проханням закріпити за його підприємством земельну ділянку, що раніше належала приватизованому ним готелю.

...Тема земельних спорів була провідною в українській літературі XIX—XX століть. Про землю писали Ольга Кобилянська, Іван Франко, Панас Мирний. Схоже, боротьба за землю ментальна для нашого народу. Ось лише стратегія й тактика цієї боротьби в наш час дещо змінилися.

Із заяви І. Шиміна прокуророві Сколівського району, раднику юстиції Безліскоу Г. П.

«Мною, директором ТОВ «Мрія» Шимінім Ігорем Юрійовичем, 5 червня 1998 року було подано заяву на закріплення земельної ділянки за цим підприємством. Мичко

Лука Лук'янович відмовився прийняти цю заяву, а розмову перевів на приватизацію об'єкта орендного майна орендного підприємства готелю «Верховина». Буцімто ТОВ «Мрія», очолюване мною, обмануло голову Славської сільської ради п. Мичка Л. Л. і незаконно викупило цей об'єкт».

Під час нашої зустрічі з головою Лукою Лук'яновичем той скаржився, що Ігор його обманув, скориставшись неправильним формулюванням (з вини секретарки) документа.

Л. Мичко мотивує свою відмову надати спірну землю «Мрії» так: мовляв, між ТОВ «Мрія» та сільрадою жодних угод не було. Земельну ділянку, що при готелі «Верховина», закріплено за сільрадою, бо та є правонаступницею комунального господарства.

Цікава з'ясувалася історія з податком на землю спірної ділянки. Мичко не заперечував, що Шимін справно сплачував податок за всю землю (згідно з технічною інвентарною документацією). Водночас, за словами голови, за той самий шмат так само справно сплачує й новий його господар — держлісгосп. До речі, під час нашого візиту до місцевого офісу підприємства «Львівліс» його голова підтвердив це, пославшись на те, що всі документи є в сільраді.

— Як же так? — поцікавилися ми у Луки Лук'яновича.

А у відповідь: мовляв, що тут такого? Шимін хоче, він і платить, його ніхто не змушує.

— То чому тоді йому не повернули переплачену суму, якщо вже інший господар сплачує податок на цю ділянку землі?

— А хто повинен був повернути? Шимін не звертався, йому не повертали...

Взагалі це робить податкова служба, котра автоматично без звернень мала б відстежити двічі сплачений податок за одну й ту саму територію.

Вочевидь, що ТОВ «Мрія» опинилося у подвійній ситуації: будівля і майно готелю належать йому, а земля — сільраді, яка може розпоряджатися нею на власний розсуд. Виходячи з цих позицій, частину ділянки (9 соток) Славська сільська рада відмежувала від території, яка за старими документами належала «Верховині», і віддала місцевому держлісгоспу (далі ДЛГ) під зве-

дення нібито шестиквартирного будинку для службовців підприємства.

Начальник Сколівського районного відділення земельних ресурсів В. Ткач на звернення Шиміна відповідає, що вищезазначене рішення Славської сільради, «керуючись ст. 112 ЗКУ, ви можете оскаржити в судовому порядку». Ігор скористався цією порадою.

Суд та справа

Кожне з рішень (а їх було три) арбітражного суду Львівської області про правомірність передання ділянки ДЛГ директор «Мрії» оскаржував у судовому порядку. Отже, «земельну справу», за твердженням адвоката Володимира Коростильова, не закрито і остаточне рішення з неї не ухвалено.

Здавалося б, арбітражним судам і спору немає кінця. Та несподівано справа повернула на зовсім інше. Набула кримінального вигляду.

...Весняним ранком до готелю під'їхав ескорт у складі голови сільради, керівництва лісного господарства, міліції — почали відміряти землю. Зробивши потрібні заміри і повідомивши підприємця, що будівництво об'єкта розпочнеться через кілька днів, делегація поїхала. За словами Ігоря, він стругав у своїй майстерні якісь дошки для господарських потреб, коли у двір в'їхав кран і почав розвантажувати будівельні блоки.

Ігор із сокирою в руках вискочив до машини і вдарив по колесу крана. Потім, вочевидь перебуваючи в стані афекту (за словами Шиміна), завдав удару ногою (як би то м'якше висловитися) по «м'якому місцю» працівника ДЛГ М. Трухляна, котрий керував розвантаженням.

За цим фактом порушили кримінальну справу, в якій гр. Шиміну І. Ю. інкримінують «перевищення службових повноважень». За логікою речей така постановка була б правомірною, коли б Ігор ударив свого працівника під час виконання службових обов'язків. Але, по-перше, Михайло Трухлян є працівником ДЛГ, а по-друге, в обов'язки директора ТОВ «Мрії» не входить охорона майна.

Щодо синця, перепрошую, на сидінні майстра Славського лісгоспу, то за нього, точніше, за завдані моральні збитки, потерпілий хоче стягнути з Шиміна 20 тисяч гривень.

За словами адвоката Володимира Коростильова, у формулюванні обвинувачення взагалі не зазначено суть насильства, не розписано кількість ударів, спосіб їх заподіяння, локалізація, інтенсивність. Не зазначено жодного пункту службових обов'язків, які порушив директор «Мрії».

Адвокат стверджує, що ні йому, ні підзахисному не дали ознайомитися з речовим доказом — тією самою пошкодженою шиною, розмір «поранення» якої — від 15 до 22 см (у різних показаннях).

Володимир Коростильов вважає: те, що сталося, було спровоковано діями голови Славської сільради і працівни-

ка - ми ДЛГ, котрі всупереч установленому порядку, не дочекавшись перегляду судового рішення, яке на той час було оскаржено, без судового виконавця, розпочали роботи з демонтажу паркану і відведення земельної ділянки.

Як свідок міліціонерів покусав

Отже, кримінальна справа за фактом заподіяння травм працівникові та шкоди майну Славського лісгоспу перебувало у провадженні. Ігор проходив у ній як свідок. До 12 квітня 2001 року цю кримінальну справу розслідували за фактом «навмисного знищення майна невідомою особою», а першу постанову про притягнення як обвинувачуваного було складено 12 квітня 2001 року. А реально Ігор Шимін отримав статус обвинувачуваного лише 28 квітня.

Кримінальну справу щодо «невстановленої особи» порушив дільничний міліціонер Шилов, хоча сам був свідком того, як Шимін пошкодив колесо.

23 березня 2001 року працівники міліції П. та Ф., виконуючи постанову слідчого районної прокуратури про приведення Шиміна для проведення судово-психіатричної експертизи, оголосили йому зміст цього документа. Під час цієї процедури Шимін буцімто чинив опір працівникам міліції і покусав їх. Через це міліціонери наділи на Шиміна наручники й провели до Львівського СІЗО. Сам Ігор і працівники «Мрії», які були свідками того, що відбувалося, стверджують: він міліціонерів не кусав, а лише чинив опір, коли ті намагалися надіти на нього наручники...

Шиміна доставили до Львівської обласної психіатричної лікарні, де й було проведено експертизу.

Лікар-психіатр, побачивши Ігоря, був дуже здивований.

— Він мене запитав: «Кому ти дорогу перейшов, хлопче?», — згадує Шимін. — У психушці, в спецвідділенні, багато хто «косив», щоб статтю не отримати, а я хотів «бути нормальним». Мене визнали осудним і дієздатним.

Нагадаємо, станом на 12 січня, коли було призначено амбулаторну судово-психіатричну експертизу, і на 23 березня 2001 року, коли Шиміна доставили в наручники до Львівської обласної психіатричної лікарні, Ігор проходив у справі як свідок.

Із прохання до місцевого суду Сколівського району Львівської області від захисника підсудного Шиміна І. Ю. адвоката Коростильова В. М.:

«Просимо звернути увагу на те, що ми не кажемо про те, що підзахисного били. Ми робимо спробу довести, що його позбавили права на захист!»

У справі є протокол про відмову від захисника від 28 квітня 2001 року, в якому жодного слова не написано

Шимініним».

Адвокат стверджує, що справу Шиміна фальсифіковано. В ній є непонумеровані сторінки і сторінки з літерою «а». До речі, 5 червня 2001 року слідчим О., якщо вірити постанові, порушено кримінальну справу щодо Шиміна за ст. 189-4 ч.1 КК України. Цю постанову у справі понумеровано як 151а. Знову-таки за ствердженням адвоката, на час виконання ст. 218 КПК України цієї сторінки у справі не було.

Ігор пробув у Львівському СІЗО і на примусовій психіатричній експертизі 55 днів. Потім його випустили без будь-яких пояснень і вибачень.

P. S.

...Коли ми прибули на чергове засідання суду, його несподівано відклали через хворобу судді. У приймальні нам пояснили, що в разі якби всіх сторін «суддя сказав, що прийде». Як з'ясувалося пізніше, всі сторони з'явитися цього дня до суду не могли, бо заздалегідь знали, що засідання не буде — адже суддя хворий. (Хоча з дня останнього засідання минуло десять днів). У приймальні даремно чекали лише Шимін, його дружина, адвокат і ми, журналісти з Києва...

Боротьба за ділянку спірної землі, яка для всіх учасників конфлікту має комерційне значення (не слід забувати, що Славське — гірськолижний курорт, де все підпорядковано туристичному бізнесу), триває. В такій ситуації Ігорю Шиміну не позаздрити. Його опоненти налаштовані рішуче і за конформістів себе не вважають. Підприємець теж не збирається здавати позиції. Йому, інвалідові II групи, який пережив СІЗО і психушку, живе в постійному нервовому напруженні й побоюється за своє життя і життя своїх близьких, це дається нелегко. Ганна Шиміна зізналася, що вже не перший місяць вони перебувають у постійному страху...

Ольга ВАУЛІНА.
Київ—Славське—Київ.
Колаж Юлії ЄФИМОВОЇ.

Штрих до портрета

Улітку в Шиміних живуть діти-сироти. Згідно з договором, який підприємець уклав із Львівським управлінням народної освіти, впродовж трьох літніх місяців у «Мрії» відпочивають вихованці інтернатних установ області.

І санепідемстанція, й інші перевіряльні організації претензій до умов проживання дітей у «Мрії» не мали. Вони багато в чому кращі, ніж на деяких інших базах відпочинку Славського. У кожному номері, розрахованому на 2—3 особи, є умивальник, у приміщенні готелю (а не на подвір'ї, село всетакі) є туалет і душ.

Утім, небагато знайдеться охочих взяти до себе на відпочинок цей контингент «важких» дітей.

— З ними працювати треба, — вважає Ігор. — От і не будуть вони важкими. Ми спеціально наймаємо вчителів фізкультури, медпрацівника, вихователя... Тож із цим усе гаразд, діти від нас їхати не хочуть. Просять залишити їх на три зміни.

Щоправда, цього літа дітям, котрі відпочивали в «Мрії», не пощастило. Дорослі дяді влаштували на подвір'ї готелю будмайданчик. І хоча Шиміни просили місцеву владу зачекати, доки закінчиться заїзд, не псувати дітям канікули, на претендентів на спірну земельну ділянку це не вплинуло.

Нині будівництво тимчасово заморожено. Ми бачили папір із пожежної інспекції, в якому зазначено, що санкції на будівництво об'єкта в цієї організації забудовники не отримали...

3. Аргументи останньої інстанції

Сім діб Києва

23 листопада. Чергова оперативна частина Головного управління МВС України по місту Києву. Свого роду командний комунікаційний та аналітичний пункт, куди цілодобово надходять тривожні сигнали звідусіль, від будь-яких муніципальних служб — навіть від пожежників. На стінах — монітори, у кожного чергового — пульт управління, корисну площу на західний манер розділено склопластиком на замкнені відсіки. Усе це можна порівняти з океанським акваріумом.

Пульт надійний, пульс нормальний

Ви не повірите, але ми сидимо у найвіддаленішому з відсіків оперативного штабу, очікуючи «гарячих» повідомлень, перед... телевизором. Поруч якийсь лейтенантик час від часу бравує своїм знанням кіноролей знаменитої трійці. «Жить — хорошо», — випереджає він Георгія Віцина, який стоїть на екрані з кухлем пива. — «А хорошо жить — еще лучше», — парирує на те Юрій Нікулін... І саме цієї миті надходить повідомлення, що в Дарницькому районі в одному з приватних гаражів слідчо-оперативна група вилучила 5 кілограмів 800 грамів тротилу. Повертаємося на грішну землю.

— Цього тротилу, — зауважує старший оперативний черговий Володимир Лісовол, — досить для виготовлення більш як десяти вибухових пристроїв...

Він тепер — як пружина: проникливий погляд, точні, ніби механічні, рухи. У Лісовола — три помічники, проте після цілодобового чергування відпочивають два дні замість трьох — хтось навчається, хтось хворіє. Навіть дивно: міліціонерів тепер відправляють на пенсію в 45 років, а тут бракує кадрів. Нині, восени, вони потрібні поготів — моторошно зростає кількість пограбувань (особливо нездатних до опору жінок).

От і тепер: майже водночас надходять повідомлення про пограбування у Святошині та Дарниці. У першому випадку — зловмисники виривають з рук жінки плеєр, у другому — силоміць забирають сумочку з документами і великою сумою грошей. Одержавши орієнтування за прикметами, до пошуку злочинців підключаються всі наряди патрульно-постової служби, група швидко реагування. Не минуло й десяти хвилин, як грабіжників затримано з речовими доказами на руках. Крадія сумочки у приїжджій з села Гореничів затримують навіть швидше. Тим часом у районі вже пішло нове орієнтування — прикмети нападника, який здер з перехожі сережки разом з мочками...

На 00.00 з'ясується, що зі 108 скоє-

(Продовження. Початок у №№ 230—232).

них злочинів від початку чергування групи капітана Лісовола 82 розкрито — по гарячому сліду.

Дзвінок-порятунок

Через один відсік — служба «02». Сім пультів, карта адміністративного поділу міста на нові райони. Образно кажучи, це — жіноча половина чергової оперативної частини, тут працюють дівчата. Симпатичні, переважно заміжні, поза сумнівом — не слабкодухі. Від їхньої реакції, витримки, інтуїції багато в чому залежить розкриття будь-яких, навіть найжахливіших злочинів. Яюсь рано-вранці «потурбував» мобільник: жінка з чоловіком біля Голосіївського парку не інакше, як шукають, де сховати дивний мішок. Чому дивний? Бо його вже обгавкали всі місцеві собаки. Ще б пак — у мішку виявили мертве тіло.

Від початку року в столиці скоєно 132 вбивства, 116 — уже розкрито — неабияка заслуга в цьому оцих тендітних сержантів і старшин. Шкодуємо, що прийшли без квітів.

— На цій роботі, — каже Світлана Буній, — старіють дуже швидко. Адже кожен виклик треба пережити, бо це крик на допомогу. А ви, уявіть, як допомогти пораненій ножом людині, котра не дає адреси, бо вже марить, стікаючи кров'ю. Як змиритися з тим, що наші пульти фіксують не всі номери абонентів! Знаєте, що я думаю? Хоч би якою мізерною була довіра людей до міліції, але у найкритичніший момент за порятунком вони звертаються до нас. Саме до нас. І це головне. Для мене і моїх подруг.

Подруги не чують. Цієї ночі місяць у повні (кажуть, о цій порі часто надзвонюють громадяни з порушеною психікою). Ось і зараз Ірині Хорішко хтось наспівує у слухавку якусь пісеньку. Але телефон-шансон нас вже не цікавить. На пультах капітана Лісовола — тривога.

На «золотій» трасі

23.15. — 00. 30. На Бориспільській трасі, за два—три кілометри від КП, знайшли пошматоване тіло молодої жінки. Слідчі Дарницького району, котрі обстежили місце трагедії перші, доповіли: найвірогідніше — її збила на швидкості ван-

Старший оперативний черговий Володимир Лісовол

тажівка, що рухалася в напрямку Києва і зникла з місця трагедії.

Капітан Лісовол влаштовує коротку нараду зі своїми помічниками. Обговорюють потребу виїзду на місце криміналістичної групи з главку. Тіло могли й викинути на дорогу з машини — таке вже траплялося. «Хоч як там є, а справа пов'язана з убивством, — підсумовує капітан, — значить, треба їхати».

Під'їжджаємо. Вигляд жертви на темній трасі примушує зіщулитися навіть бувальців-криміналістів. Світло ліхтарів, протокол огляду, поняті фіксують наглу смерть. Ми відводимо очі від неприродної пози спотвореного жіночого тіла, згадуючи, що цю швидкісну трасу даїшники називають «золотою». Через дивовижно високу вартість кожного прокладеного кілометра. І таку саму дивовижну самовпевненість водіїв на цій трасі. Кілька років тому один з відомих в Україні банкірів загинув тут через... корову, що відбилася від якоїсь череди.

Цією дорогою їздять найвищі посадові особи держави, а освілюється вона не набагато краще за шосе районного масштабу. Темно. Але криміналісти вже знають відповіді принаймні на два запитання: коли і яким чином? Але свої висновки вони звірятимуть, звісно, не з журналістами, а слідчими з Дарницького райуправління. Без точної відповіді на ці два запитання не можна відповісти на головне: хто?!

Сергій ВЛАД.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На Бориспільській трасі

У номер

■ Перепис

Не бійтеся, це лише статистика

(Початок на 1-й стор.).

Правильну відповідь у цій демографічній задачі покликаний дати Всеукраїнський перепис населення, який стартував 5 грудня. Президент України Леонід Кучма звернувся до народу країни в зв'язку з початком Всеукраїнського перепису населення.

За його словами, це має бути своєрідний «миттєвий фотознімок» усього суспільства як єдиний можливий спосіб отримати достовірні, об'єктивні та повні дані про кількість, якісний склад та розміщення населення в країні та всі її адміністративно-територіальні одиниці.

На підставі отриманих даних буде відкориговано державну політику в соціально-економічній сфері. Визначиться пропорційність соціальних верств населення. З урахуванням демографічної статистики зазнають змін і держбюджети на наступні роки.

У своєму зверненні Президент запевнив громадян у цілковитій конфіденційності даних, отриманих під час перепису. Мовляв, далі органів статистики вони не підуть.

Цими днями Мінстат України збирається взяти на олівець навіть бомжів. Однак погрішності в описі все-таки неминучі. Помічено, що під час аналогічної процедури в розвинених європейських державах приблизно 10 відсотків опитаних повідомляють про себе свідомо неправдиву інформацію. А вже нашому народові у контексті поки ще наявного інституту прописки та податкового пресингу й поготів є що приховувати від держави.

А от державний виконавчий орган, на котрий покладено відповідальну місію полічити співвітчизників, декларує максимальну власну відкритість і доступність для громадян. У Мінстаті України з 9.00 до 23.00 діє «гаряча» телефонна лінія. Набравши київський номер 216-12-81 ви маєте змогу отримати будь-яку інформацію щодо перепису і висловитися з цього питання.

На знімку: обліковці анкетують киянина Віктора Дмитровича Литвинова.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Навчайтеся, китайці, на здоров'я

Київські архітектори зонального науково-дослідного інституту експериментального проектування перемогли в міжнародному тендері на найкращий проект нового комплексу Ляонінського державного університету в Китаї.

Директор київського інституту Володимир Шевельов та ректор Ляонінського університету професор Чен Вей підписали угоду про втілення в життя будівельного проекту кошторисною вартістю 68 мільйонів доларів.

Кияни отримали пропозицію тендерного комітету лише за два місяці до закінчення конкурсу, і все-таки авторитетне журі таємним голосуванням віддало перевагу українському проекту з-поміж проектів п'яти китайських архітектурних установ. Звернулася китайська сторона до ВАТ «КиївЗНДІЕП» не випадково: заклади освіти за проектами киян функціонують в усіх країнах СНД, а за недавно реконструкцію Київського політехнічного закладу інституту удостоєно Державної премії.

«У КНР близько тисячі вищих навчальних закладів, — сказав китайський ректор Чен Вей. — Сто з них, вважає уряд, потребує цілковитої перебудови».

До слова, професор-економіст Чен Вей знаний далеко за межами Китаю.

На порожньому місці у Шеньяні, столиці північно-західної провінції Ляонін, українці спроектували комплекс на 18 тисяч студентів: навчальні корпуси, гуртожитки, спортивні та концертні зали. За словами провідного фахівця КиївЗНДІЕПу професора Леоніда Ковальського, спочатку проектант намагалися використовувати традиційні китайські форми, наприклад, пагоди, але замовники попросили «більше світових тенденцій». «Коли ми запропонували в секторі гуманітарних факультетів музей просто неба на зразок нашого Пірогова, що під Києвом, ідея пройшла «на ура» — зауважив Леонід Ковальський і висловив надію, що років через п'ять—десять український уряд виявлятиме таку саму турботу про освіту і що український досвід у Китаї стане в пригоді на Батьківщині».

Максим КАРАСЬ.

ЧЕРНІГІВЩИНА

Екзотика поліського Пекіна

Поліським Пекіном називають районний центр Корюківку, що на Чернігівщині. І не лише тому, що вулицями міста снують десятки велосипедистів. Як пояснили нам самі мешканці — район багатий на екзотику:

— Хіба не бачили червоних вовків дорогою? — дивувалися в Корюківському держлісгоспі. — ?!

Але все по порядку. І трішки з історії.

Містечко в 1657 році заснував козак Є. Корюка. До революції воно славилось продукцією цукрово-рафінадного заводу, яка, до речі, на всеросійській виставці в Москві (1882 р.) та всесвітній у Парижі (1900 р.) одержала золоті медалі. В роки Великої Вітчизняної війни у лісах Корюківського району діяли чотири партизанські загони, звідси починало свої рейди з'єднання О. Федорова. Пам'ятник жертвам фашизму в центрі Корюківки нагадує про

страшну трагедію 1943 року, коли гітлерівці розстріляли сім тисяч мешканців районного центру і повністю його спалили.

...Нині Корюківка, яка, на перший погляд, нічим, крім мальовничих місць, особливо не примітна, значно збільшилася на географічній карті завдяки промисловості, що розвивається. Район, в якому діє 12 підприємств, зокрема Холминський спиртзавод і меблева фабрика, ще відроджують. Добре знані, і не лише в Україні, шпалери Корюківської фабрики технічних паперів чи паркет Корюківського та Холминського держлісгоспів. А ще в районі близько 80 пам'яток історії та культури.

Пам'ятки

Нащадки відроджують духовні традиції

У 1825 році у селі Савинках на кошти родини Подуботків була збудована з сосни Миколаївська церква. Вона мала багатий іконостас, цінні ікони. Та перед війною місцеві борці з релігією нещадно знищили величну будівлю.

— У нашій родині, незважаючи на заборони, — розповідає жителька села Катерина Тарапон, — не переставали вірити в Бога. Ми ходили молитися за 10—20 кілометрів у діючі храми...

І ось нащадки тих, хто колись розбурував церкву, вирішили відбудувати храм. Сільрада виділила приміщення, а місцеве господарство — дошки для підлоги. А віруючі впорядкували своє церковне приміщення. Іван Савченко із Нижньовартовська, який влітку провідував савинських родичів, дав гроші на купол.

Виробництво

«Слов'янські шпалери» — явище унікальне, каже голова райдержадміністрації Олександр Довгаль

Хоча б тому, що їх виробляє Корюківська фабрика технічних паперів (КФТП), яка була побудована 50 років тому на місці вигорілого в роки Великої Вітчизняної війни легендарного цукрово-рафінадного заводу. А ще — це німецьке устаткування, фінські фарби, російський високоякісний папір, французький дизайн і українська працьовитість, яка оцінюється керівництвом середньою місячною зарплатою 700 гривень (найвищою в районі!).

Та злетіти на гребінь у хвилях нашої ринкової конкуренції легше, ніж утриматися на ній, каже керівництво фабрики. А поки що загальна кількість шпалерної продукції, 70 відсотків якої експортується за кордон, становить до 45 мільйонів рулонів на рік. Це — найвищий показник в Європі серед аналогічних підприємств. (Для порівняння: білоруські фабрики «Гомельські шпалери»

та «Мінськ» разом виробляють 25 мільйонів рулонів.)

Відродження підприємства корюківці пов'язують з новим генеральним директором ВАТ Анатолієм Бондарем. Зокрема, розроблена нова концепція залучення вітчизняних(!) інвесторів. А фабрика вкладає інвестиції в майбутнє держави — зводить та реконструює житлові будинки, дитсадки, лікувальні та культурні заклади.

Медицина

Посмішки і сакраментальне: «Ма»

Навіть уже в столиці знають, що одні з найкращих офтальмологів повертають зір у Корюківській районній лікарні.

В цьому закладі охорони здоров'я, де майже повністю обновили автотранспорт і відновлюється технічне оснащення, ремонтують щороку по відділенню. І хоча зарплата медиків тут невелика, проте заборгованості у ній немає.

На ім'я головного лікаря Володимира Шумиліна та його заступника Геннадія Здора районна преса майже не щомоєра друкує щирі подяки від пацієнтів та їхніх родичів за врятоване життя. А малюки з дитячого відділення, від яких відмовилися батьки, нерідко, роблячи тут перші кроки, дарують медсестрам перші безтурботні посмішки і сакраментальне: «Ма».

Коли тепло на душі

Голова Корюківської райдержадміністрації Олександр Васильович Довгаль — нині ветеран серед керівників районів Чернігівщини. Пояснення тому просте — його район упордовж останніх років не дає підстав для «невтішних оргвисновків». Навпаки — практично постійно з плюсами. Торік за вагомих внесок у розвиток місцевого самоврядування, вирішення актуальних проблем О. Довгаль нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. Ось і з початку цього року приріст промислової продукції становив 126 відсотків. Сільгоспвиробники отримали понад 13 тисяч тонн зерна, що майже на 1000 тонн більше проти минулого. На 17 відсотків зріс надій молока щодо торішніх показників. А за що найбільше гордісно у ці дні голові райдержадміністрації?

— Передусім за те, що Корюківка забезпечена гарячою водою і теплом, у тому числі школи і дитсадки. Це, погодьмося, нині дуже важливий показник. По-друге, побудувавши водозабір, нарешті розв'язали проблему забезпечення району водою. Зводимо, попри всі фінансові негаразди, житло. Торік здано 26 квартир, нині новосілля справлять 20 сімей. Я задоволений також тим, що відновили з нашою допомогою роботу льонозаводу, Холминського спиртзаводу, діє автобусне сполучення, незабаром розпочне роботу і меблева фабрика.

— А відродження місцевих лазень — це суто корюківська ініціатива?

— Ми зайнялися цією справою впритул. Практично у кожному селі є баня. Нині ми спільно із сільрадами вирішуємо питання їх ремонту і запуску, виділяємо

на ці цілі значні кошти. Вже відновили роботу лазні у Домашині, Рибінську, Бречі. На черзі — інші.

— З якою подібною неординарною проблемою вдалося ще впоратися?

— У нашому районі 20 сиріт, ще 30 дітей перебувають під опікою. Райдержадміністрація у серпні звернулася з проханням до керівників підприємств, організацій зробити невеличке свято для сиріт, напівсиріт шкільного віку до 1 вересня. Нам вдалося одягнути майже 90 дітей. Вони отримали від шефів шкільну і спортивну форми, взуття, портфели, зошити тощо. Треба було бачити щасливі очі дітей, вражених несподіваними подарунками. І тепло було на душі, що ми зробили добро...

— Указом Президента України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного

розвитку в Чернігівській області» у вашому районі з 1 січня 2000 року строком на 30 років встановлені податкові і митні пільги для суб'єктів підприємницької діяльності. Чи є напрацювання щодо цього?

— Так. Насамперед хочу відзначити кількामільйонний інвестиційний проект ВАТ «Корюківська фабрика технічних паперів» «Створення дільниці по виробництву вінілових кашированих і дуплексних шпалер». ТОВ «ІАС ЛТД» займається розгортанням організації виробництва насінневої картоплі (вартість проекту 1,2 мільйона доларів). ТОВ «ОЛТАС-льон» втілюватиме в життя проект модернізованої переробки льону (200 тисяч доларів). Сподіваємося, що це посилить позиції нашого району найближчим часом.

— І ми у це віримо!

«Злагода» прийшла — борги віддала

Сільські новини

«Наш поліський казах не лише гарно господарює, прекрасно володіє українською, а ще й співає на конкурсах», — заінтригував нас заступник голови райдержадміністрації Іван Бузак.

Віталій Степанович народився і виріс у Казахстані в сім'ї українських переселенців. Одружився з україночкою. Хоча ніколи не був на батьківщині своїх предків, спілкувався влома українською. Найулюбленіша пісня їхньої сім'ї — «Два кольори». Працював ветлікарем та зоотехніком у колгоспах, партійних та державних органах. Завжди мріяв повернутися на рідну землю. І зрештою, переборюючи всі вагання, в 1998 році переїхав на Чернігівщину. Невдовзі старанного зоотехніка обрали головою сільгосппідприємства. КСП реформувалися, та й сам Топтун виявився не з тих, хто шкодує за минулим. Можливо тому, він переконаний, — якщо один відповідає, то він і вирішує. І в лютому 1999 року після майже п'ятигодинних зборів кооперативу заснував «Злагоду». Взяв в оренду на три роки 37 гектарів землі в сільраді і 811 паїв від односельців — по 3 гектари 62 сотки. Загалом 2980 га, із яких 1800 — ріллі. І почав господарювати.

Про свої успіхи Віталій Степанович скромно відмовчується: не гірше, як в інших. Отримали 1351 тону зерна. Цього року надій від корови зріс майже на 200 кілограмів. Головне, нині на фермі — за теперішніх часів досить солідне молочне стадо — майже 500 корів. А це — щодня живі гроші. Тому те селяни справно отримують заробіток, плату за оренду, зокрема послугами — оранка городів чи обмолот, транспортні послуги, дрова тощо.

Має підприємство і свою пасіку. Традиції цього древнього промыслу підтримують тут десятиліттями.

Наумівське колективне господарство у районі тривалий час славилось високими врожайми

Феномен наумівського приватного сільськогосподарського підприємства «Злагода» сам голова Віталій Топтун

картоплі. І нині воно вирішило тримати марку на висоті — займатися вирощуванням насінневих бульб восьми сортів аж на 200 гектарах. Вирощене зберігають у картоплесховищі, а згодом надійде для реалізації сільгосппідприємствам зони. Із заборгованістю у зарплаті та інших нарахуваннях крига скресає: виплатив Топтун 330 тисяч гривень, що завинило попереднє керівництво, а трохи більш як 30 тисяч гривень обіцяє погасити до 1 січня.

Ще голова-прагматик, не позбавлений романтики, посадив два гектари смородини. «Дивак!» — кивають керівники сусідніх господарств. А голова підприємства розраховує вже наступного року укласти договір з Менським консервним заводом на поставку ягоди.

Віктор Степанович зізнався, що мріє на декілька днів з'їздити до брата в шахтарський край:

— До речі, про Миколу Топтуна, генерального директора «Луганськвугілля», дізнався з вашої газети. І знає, прочитав і впіймав себе на думці: як і братові, серце щемить — хочеться, щоб і мій край був найкращим та люди жили з достатком.

Медицина — поза політикою. Медики — в ній

Мікрофон для гостя

Належу до активних читачів «Голосу України» і, звичайно, не міг оминати тем, порушених у новій рубриці «Мікрофон для гостя». Особливо такої важливої, як роль української інтелігенції в розвитку суспільства, в державотворенні, в реалізації національної ідеї. Відгукуючися на запрошення газети брати участь у дискусії, пропоную свій погляд на проблему: чи стане наша медична еліта українською.

Для мене особисто поняття еліти завжди було однозначне, хоча й донині його намагаються по-різному тлумачити, класифікувати. Абсолютна більшість дослідників цього явища взагалі вважає, що в Україні не сформовано вітчизняної еліти. А серед широких народних мас розуміння поняття «еліта» зводиться до владно-адміністративних осіб, бізнесменів, банкірів і письменників. Дехто здогадується ще й кримінальних авторитетів занести до цього почесного реєстру. І це, до речі, не жарт, а гірка дійсність, про що свідчать результати спеціальних опитувань. 14 відсотків респондентів віднесли злочинні угруповання до еліти. А науковців — лише 12 відсотків. Від такого «злету уявлення» жартувати взагалі перехочеться.

Утім, відомий політолог Микола Томенко вважає, що в цьому винен не наївний народ: «Введення слова «еліта» в масову свідомість є дуже вдалою ідеологічною пасткою. Не хто інший, як сама еліта є джерелом пропаганди своєї елітарності».

Тому я послуговуватимуся поняттям «інтелігенція» — зрозуміліше, доступніше, не претензійно. Як на мене, інтелігенція стає елітою тоді, коли усвідомлює свою культурницько-суспільну місію. В тому числі і медична інтелігенція.

Звичайно, медики насамперед мають бути медиками і сумлінно виконувати свій професіональний обов'язок незалежної від сфери діяльності — загальної медичної практики, наукової, педагогічної, адміністративно-керівної. В цьому сенсі медицина — поза політикою однозначно. **Адже лікар не може відмовитися від пацієнта на тій підставі, що хворий сповідує альтернативну ідею чи належить до «не такої» партії.** І медсестра зосереджується на вені, а не на ідеології, коли робить ін'єкцію. Це все так. Але **самі люди в білих халатах вільними від політики бути не можуть.** Захищаючи здоров'я і життя людей, знаючи нинішню демографічну ситуацію в Україні, стан довкілля, глибше вникаючи в причини депопуляції, вони просто приречені на політизованість.

Медики поряд з освітянами закладають підвалини здорового суспільства як основи держави. І це одне вже надає їм значення державотворчого чинника. Чи може двохсоттисячна громада лікарів, а тим більше двомільйонна армія медиків загалом усвідомити себе цим чинником? — ось у чому питання. Для пошуку відповіді процитую одного з найвищих авторитетів у галузі «національної аристократії» — тоді ще не оперували поняттям «еліта» — В'ячеслава Липинського. На його думку, «без матеріальної сили ... не може бути національної аристократії». Отже, йдеться не лише про моральний авторитет як невід'ємну рису еліти, а й про «призмілене» поняття.

Яка сьогодні «матеріальна сила» в медиків, відомо не лише їм, а й пацієнтам. Середня заробітна плата, що відповідає до законодавства має бути не нижча за середню в промисловості, ледве сягає половини прожиткового мінімуму. А якщо хтось радісно рапортує про збільшення зарплати на десять гривень, то слідом за цим рапортом лине не-

радісне попередження про «упорядкування штатів»... Злиденність призводить до деморалізації медиків (не так багато набереться лікарів за покликанням, ідеалістів), іноді й до зловживань, до передстрайкового стану. Куди вже там до елітарності в мисленні, в поведінці...

Більш забезпечено «матеріальною силою» медиків-науковців, педагогів, адміністраторів. У сфері медичної науки, якщо мізерно фінансуються наукові плани, то хоча б систематично виплачується заробітна плата. Що ж до педагогів вищих медичних навчальних закладів, то серед народу постійно побутовують чутки про хабарництво за вступ на навчання, за екзаменаційні оцінки... Може, й перебільшено... А може, й не дуже. Принаймні, у пресі часто можна прочитати про фінансові історії в престижних навчальних закладах. **Тяжко за таких обставин зберегти інтелігентність, елітарність. Одним — бо на силу зводять кінці з кінцями. Іншим — бо не витримують однієї із засад елітарності — самообмеження у споживанні благ.**

Крім матеріальної невідповідності елітарним стандартам, є ще одна проблема суто духовного плану, яка перешкоджає медикам репрезентуватися у вищій сфері. Це відсутність патріотизму, українськості як такої у більшості власників білих халатів. А тим часом послуговування рідною, українською, а для кого вона не рідна — державною мовою, є аж ніяк не другорядний критерій належності медиків до національної еліти. Мені можуть заперечити: до чого тут мова? Головне, щоб диплом відповідав кваліфікації лікаря. Але я також заперечу: чому знання і використання державної мови має конфліктувати з професіоналізмом? У Німеччині, Англії, Франції чи будь-якій іншій країні з висококваліфікованою медициною, здається, патріотизм не шкодить ані лікарям, ані хворим?

Минув той час, коли кивали на відсутність медичної термінології. Вона була, що підтверджено виданням численних термінологічних словників, україномовних підручників і посібників. І їх стає дедалі більше. Із старшого покоління одні не можуть перейти на українську (захотіли б — змогли. Адже вивчили анатомію — також неперотично річ), інші активно не бажають. Дивно буває на високорангових засіданнях, конференціях, сесіях. Частіше головуючи відкривають їх українською, але варто комусь виступити чи поставити питання російською, як тут усі «забувають» державну мову. Не можу не згадати одного з ректорів медуніверситетів, який опублікував статтю про успішне впровадження української мови в педагогічний про-

Прояв байдужості, меншовартості плямує білосніжний халат

цес, а сам, вільно володіючи нею, виступає з трибун російською. На Національному конгресі з біоетики, що відбувався в серпні цього року, в кулуарах точилася суперечка: чи правочинна назва проекту документа «Етичний кодекс українського лікаря». Мовляв, щоб когось не образити, краще написати «лікаря України». Вдалося переконати, що українським лікарем може бути й не українець. Знову ж таки хіба у Франції чи Німеччині могли б дискутувати з цього приводу? Смішно уявити...

Та що казати про медиків, якщо навіть «інженери людських душ» дозволяють собі не «зациклюватися» на українськості. Пам'ятаю, як одного разу дуже шанований мною поет Борис Олійник цитував Шекспіра. Вдало, доречно, але чомусь російською мовою, хоча є відповідний україномовний переклад. Здавалось би, дрібниця, але симптоматична...

Прояв меншовартості, байдужості не робить честі людині будь-якої професії і, звичайно, плямує навіть білосніжний халат. У 1992 році з ініціативи Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ створено в червні 90-го. До речі, лікарі, крім галичан і буковинців, цураються громадської діяльності) було проведено анкетування практиків і науковців про використання української мови у сфері медицини. Більшість респондентів як причини труднощів використання мови називала інертність. Чи не надто довго триває ця інертність? Усе-таки десять років живемо в державі України.

Знов дрібниця? Ні! У ставленні до мови, особливо, якщо вона в конкретного суб'єкта значиться як рідна, віддзеркалюється ставлення до національно-державницьких інтересів загалом. Дуже багато в мовному питанні залежить від керівництва у сфері медицини на всіх її ступенях, у всіх ланках. А це керівництво рівняється на ще вище...

Згадаймо популярне колись правило трьох «П»: патріотизм, порядність, професіоналізм. Добре, якщо людині притаманні всі ці риси в комплексі. Оскільки професіоналізм — річ набута, патріотизм залежить від виховання, оточення і від характеру людини (здатності пам'ятати й любити все рідне), я відаю першість порядності. Порядна людина, відчуваючи професіональну «слабкість», підтягуватиметься. Будучи громадянином держави, працюватиме й діятиме на користь країни, як і належить патріоту.

Цей комплекс, як найраціональніше лікування, має бути прописано не лише політикам, а й усім працівникам охорони здоров'я. Сказано ж бо: «лікарю, зціли себе сам». Я впевнений, якщо ми чесно самі собі поставимо діагноз і зробимо все, аби вилікуватися від амнезії байдужості, у нашій застарілій, хронічній хворобі настане ремісія. А коли ще й держава визнає свій борг перед медициною і реалізує законодавчо утверджену пріоритетність охорони здоров'я в Україні, медики гідно репрезентуватимуть інтелігенцію нашої країни. Чи еліту, якщо комусь це більше подобається. Зрештою, усвідомлювати свою національно-державницьку творчу місію багато приємніше, ніж власну нікчемність...

Любомир ПИРІГ.

Любомир Пиріг — академік АМН, член-кореспондент НАН України, президент Всеукраїнського лікарського товариства, народний депутат Верховної Ради 1-го скликання. Цей перелік титулів, звичайно, неповний. Характеристика багатогранної діяльності Любомира Антоновича потребує не менше місця, ніж написані ним рядки. Але щоб читач зрозумів суть, можна обмежитися «екстрактом»: наш нинішній гість якнайповніше відповідає стандартам трьох «П». Нагадаю. Професіоналізм. Патріотизм. Порядність.

Ведуча рубрики Людмила КОХАНЕЦЬ.

СУСПІЛЬСТВО

Спорт

Із висновками варто зачекати

Гандбол. Чемпіонат світу. Італія. Група А (Большано). Нідерланди—Франція. 21:22. Україна—Китай. 29:32. Македонія—Данія. 22:31. Данія і Франція — по 4 очки, Китай — 2, Нідерланди і Україна — по 1, Македонія — 0.

Те, що наша збірна (чинний віце-чемпіон Європи) переживає не найкращий період, було зрозуміло ще під час київського турніру «Олком — Кубок Турчина». Отож особливих ілюзій плекати не варто. Хоча попереду ще кілька матчів. І лише після них можна давати ґрунтовнішу оцінку виступу нашої команди на чемпіонаті світу.

Засідали понад шість годин

Футбол. Позавчора в Києві президент ФФУ Григорій Суркіс мав зустріч за зачиненими дверима із керівниками клубів вищої ліги. Спочатку було обумовлено, що в побаченні участь візьмуть тільки перші особи. Але президент донецького «Шахтаря» Рінат Ахметов заздалегідь попередив, що до столиці не прибуде. А замість себе відрядив віце-президента Юрія Колоцея. З різних причин не було також президентів полтавської «Ворскли» та «Поліграфтехніки» (Олександрія).

Спершу планували поговорити годину-дві. Але серйозна чоловіча розмова, як зауважив пан Суркіс, тривала шість (!) годин з гаком. Пресу на зустріч не пустили. Жодних заяв для ЗМІ не робили. Просочилася лише купа інформація, що багато уваги приділили обговоренню кандидатур на вакантну посаду тренера національної збірної. Можна лише здогадуватися, що й питання суддівства не обминули. Нарешті, обрали дуасена президентського клубного корпусу. Ним став авторитетний і порядний Віктор Межейко із запорізького «Металурга».

А вчора з журналістами зустрівся перший віце-президент ФК «Динамо» (Київ) Ігор Суркіс. Тема розмови — аналіз виступів динамівців у першій половині поточного сезону.

Болгари визначилися, румуни планують генерала...

Національну збірну Болгарії очолив 44-річний Пламен Марков, який донедавна очолював клуб другої ліги «Видима-Раковський». У минулому цей півоборонець провів 38 матчів у збірній своєї країни і забив 6 м'ячів. Тренерську кар'єру розпочав у французькому «Греноблі». Додому повернувся 1995 року й очолив софійський ЦСКА. Та нещодавно був звільнений звідти.

Лише минулого понеділка прийняли відставку Георге Хаджі, який очолював збірну Румунії. Але ця посада нині ще вакантна. Головний претендент 53-річний генерал Ангел Йорданеску — найкращий тренер країни ХХ сторіччя. Пан Йорданеску вже керував збіркою Румунії у 1993—1998 роках. А поки що він зв'язаний контрактом з клубом з ОАЕ «Ель-Аїн» — до травня наступного року. Якщо не вийде розірвати цей союз, то тимчасово «головним» у румунській збірній буде 64-річний Емеріх Єней.

«Хмари» над «Камп Ноу» розвіяв Савіола

Ліга чемпіонів. Другий раунд. Другий тур. Група А. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Боавішта» (Португалія). 3:0. ван Ністелрой, 31, 62, Блан, 55.

«Нант» (Франція) — «Баварія» (Німеччина). 0:1. Пауло Сержіо, 65.

«Манчестер Юнайтед», «Баварія» — по 4 очки, «Боавішта» — 3, «Нант» — 0.

Група В. «Барселона» (Іспанія) — «Галатасарай» (Туреччина). 2:2. Савіола, 49, 66 — Каран, 5, Флеуркуін, 41.

«Ром» (Італія) — «Ліверпуль» (Англія). 0:0. «Барселона» — 4 очки, «Ром», «Галатасарай» — по 3, «Ліверпуль» — 1.

У повітрі над чащено велетенського стадіону «Камп Ноу» у столиці Каталонії, як кажуть, запахло смаленим. Ще 6 пак, наприкінці першого тайму місцевий суперклуб «горів» у поєдинку із затіяними стамбульцями — 0:2. Свідками подібного ми вже були кілька років тому, коли над «Барселоною» на цій арені позбиткувалося київське «Динамо». Але цього разу минулося — господарі врятували матч завдяки аргентинському вундеркінду, двадцятирічному найкращому бомбардирові і гравцеві молодіжного чемпіонату світу-2001 Хав'єрові Педро Савіолі. Він із збіркою Аргентини завоював золоті медалі. Саме два влучні удари в'юнкого малюка (зріст 168 см) стали рятівними для «Барси».

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: той самий вундеркінд Савіола.

Фото Густао НАКАРІНО (РЕЙТЕР).

Романтика і проза атомної енергетики

Усі розуміють, що атомна енергетика — це надзвичайно складний науково-виробничий комплекс, для надійного функціонування якого необхідне злагоджене продумане управління, кваліфікований персонал, впровадження новітніх технологій. Усе це можна віднести й до роботи найбільшої в Україні й у Європі Запорізької АЕС. Це визнане у світі сучасне високотехнологічне підприємство, яке зарекомендувало себе надійним, економічно вигідним і екологічно чистим. З початку пуску першого енергоблоку тут вироблено 450 млрд. кіловат-годин електроенергії. На шести енергоблоках генерується п'ята частина всієї електроенергії країни і понад 45 відсотків електроенергії українських АЕС. Для того, щоб забезпечити високу якість підготовки і перепідготовки персоналу, в Енергодарі було створено навчально-тренувальний центр з повномасштабним тренажером блочного щита управління. Торік ЗАЕС отримала ліцензію на право підготовки оперативного персоналу для роботи на станції. Нещодавно введено в дію сухе сховище відпрацьованого ядерного палива. Завдяки реалізації цього проекту з'явилася можливість зберігати відпрацьоване ядерне паливо протягом 50 років — до часу його подальшої переробки або захоронення, а також щорічно економити близько 40 мільйонів доларів. Але парадокси нашої економіки не оминають атомну станцію. Проблеми з невчасною оплатою виробленої електроенергії, на жаль, стали хронічними. Податки, штрафи і пені нараховують відразу, а кошти з енергоринку надходять невчасно. Це значно ускладнює роботу атомної станції і життя всього міста.

Фото Бориса ДВОРНОГО.

Тут виробляють п'яту частину електроенергії країни

Творчість наших читачів

Мелодія пастушого батого

Побачене в дорозі

Одного разу за селом Кам'яна Сторожинецького району я побачив самотнє квітуче дерево, і вирішив сфотографувати його. Воно увінчувало високий пагорб, вкритий смарагдовою травицею. Над розквітлою кроною, неначе бант у дівочій косі, мерехтіла казкової краси хмарка. По обидва боки буяючого глodu паслися корови.

Я давно вже виношую задум створити цикл фотографій про самотні дерева. В них є особливий філософський підтекст, щось щемливе й бентежне.

Зафіксувавши квітуче деревце на плівку, поклав фотоапарат до кофра й рушив до автомашини. Але раптом позаду пролунало кілька пострілів. Я оглянувся. Нікого з вогнепальною зброєю не було поряд. То хто ж тоді стріляв?

З'ясувалося, ляскав батогом один із місцевих пастушків. Я попросив його попозувати мені для світлин, що він безвідмовно й зробив.

Колись «стріляючі» батогои були на Буковині в особливий пошані. Жоден пастух не гнав у поле худобу без нього. Виготовляли їх у багатьох селах, але найбільше у Сторожинецькому, Вижицькому та Путильському районах. На знаменитому ярмарку в Клішківцях Хотинського району був окремий куток для реалізації батогів. У моєму селі Вікно чудові батогои виплівав Штефан Равлик, який вже відійшов у вічність. Ними охоче користувалися десятки жителів навколишніх сіл. Цим ремеслом майстер непогано заробляв собі на прожиток. Робили йому замовлення на батогои для своїх кучерів багатії з Чернівців, Кишинева, Сучави.

Виплести «стріляючого» батогоа може далеко не ко-

жен. У майстрів стосовно цього — свої таємниці. По-перше, конопляне прядиво, з якого виготовляється б'юча частина, повинно довго вимочуватися у воді й довго сушитися на горіщі. Перед тим, як виплести з нього двометрову мотузьяну косицю батогоа, клоччя трохи змашують овечим або козячим лоем. Це для того, щоб вона була міцною й еластичною. Але це ще не весь батіг. Косиці потрібен надійний держак — з акації, клена, явора, ясеня, дуба. Батіг на такому пужалні «стрілятиме» лунко й розкотисто.

Не кожен пастух може без тренування видобувати з нього мелодію. Треба потратити декілька днів, аби навчитися цьому мистецтву.

На жаль, пастуші батогои поступово відходять у забуття. Проте не скрізь. У селі Кам'яна Сторожинецького району кожен пастух вважає за честь гнати череду в поле з добротним батогом. На пужалні дехто прилаштовує тронку — маленький дзвіночок. Для краси поряд з ним прив'язують барвисті китички з вовняних ниток.

У ніч на Святого Василя з батогоми ходять маланкувальники. Ці народні карнавали на Буковині звуться Переберіями. Найкolorитніше проходять вони в селах Великий Кучурів Сторожинецького району, селищі Красноільськ. Але столицею Переберії вважа-

ється містечко Вашківці Вижицького району. У цих діях охоче брав участь і молодий Іван Миколайчук, подвижник українського кіно. Він мав кілька костюмів для Переберії, а також «стріляючого» батогоа.

У своїй кінострічці «Така тепла, така пізня осінь» Іван Миколайчук зняв епізод про буковинську Маланку. Вона закінчується вражаючою сценою. Завершилася Переберія. Народ розбрівся по домівках. А на снігу, освітленому ранковим промінням, залишилися лежати маски чортів, циганів, відьом, ведмедів, жандармів. Під воринням самотньо лежав старий кожух, перевернутий догори вовною, а поряд з ним — старовинний пастуший батіг.

До речі, Іван Миколайчук привозив на Переберію у містечко Вашківці свого творчого побратима Сергія Параджанова. Той був захоплений великим народним дійством. На згадку про гостини у Вашківцях Іван подарував Параджанову справжнього «стріляючого» батогоа. Митець тримав його на почесному місці в своїй квартирі.

Пастушка з села Кам'яна Сторожинецького району та його «стріляючий» батіг сфотографував автор

Є ще один різновид батогоа, який називається гарапником. Сплітали його не з конопляного мотузья, а з сирової шкіри.

Нещодавно я придбав собі чудового гарапника на ярмарку в містечку Сторожинець. З'ясувалося, що тут проживає старий майстер, який до цього часу зберігає це прадавнє ремесло.

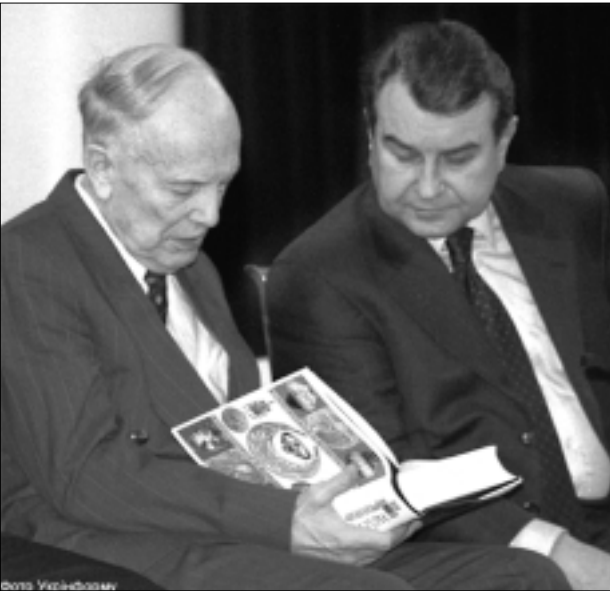
Зберігся в ужитку і фірманський батіг, особливо в гірських районах, де мешкають гуцули.

Якось я зустрів хлопчика з мотузьяним «стріляючим» батогом на околиці села Лопушна Вижицького району. Він продемонстрував мені його в дії. Хльоскав малий дуже хвацько. Луна розносила ті розкотисті звуки мальовничою долиною, що знаходилася в чаші синіх гір. Зачувши звуки батогоа, корови неодмінно піднімають голови й задивляються на пастушка: чи не є це сигналом покидати полонинку й чвалати додому?

Ця мелодія додає втіхи: із забуття в ужиток знову повертається давній атрибут пастушої культури.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

*Президент Національної академії наук України
Борис Патон
і міністр культури та мистецтв
Юрій Богущкий роздивляються нове видання*

це фундаментальне, наукове дослідження є наріжним каменем духовності нації, йдеться у привітанні. Зі сторінок видання перед відчизняним і зарубіжним читачами постане ще одна грань портрета Української держави, наголошується у вітальному слові Леоніда Кучми. Великий інтерес мають погляди авторів щодо менталітету українців. Два томи містять багато ілюстрацій, що унаочнюють чимало невмирущих шедеврів національної культури.

За словами голови Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття», народного депутата Богдана Губського, вихід у світ наукової праці, що увібрала скарби духовності народу, його багатовікової культури, є неординарною подією. Історія вчить: динамічно розвивається те суспільство, яке має ідейний стрижень, зрозумілий кожному громадянину. Він також повідомив про започаткування фондом нових програм. Зокрема, фонд має на меті зробити надбанням кожного ук-

раїнця славу спадщину самовідданого борця за державотворення Богдана Хмельницького. Крім того, фонд береється за повернення в Україну духовних і культурних цінностей та багатств українського народу, зокрема особистих речей великого гетьмана — прапора, булави, шаблі, що волею долі розкидані по музейних колекціях Росії, Польщі та Швеції.

Останні три томи «Історії української культури» передбачається видати наприкінці 2002-го — початку 2003 року, повідомляє Укрінформ.

Фото Юрія ІЛЛЕНКА.

Історія культури — у п'яти томах

Два томи п'ятитомного академічного видання «Історія української культури» презентовано днями в столиці.

Це — спільний проект Національної академії наук України та Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття».

Книги, що побачили світ у видавництві Національної академії наук України «Наукова думка», — доробок великого творчого колективу, у складі якого понад 100 вчених та мистецтвознавців.

Перший том «Історії української культури» хронологічно охоплює величезний історичний період від кам'яного віку до пізнього середньовіччя. В одинадцяти розділах докладно висвітлюються культурні процеси в часи пізнього палеоліту, неоліту та енеоліту, бронзової доби, античних держав північного Причорномор'я та давніх слов'ян. Чимало нового містять розділи, де йдеться про культуру середньовічних кочівників і середньовічного Криму.

У другому томі повно відображено складові української культури XIII—першої половини XVII століть: освіта, мистецтво, література тощо. У ґрунтовній передмові й післямові академіка Ярослава Ісаєвича йдеться про своєрідність культурних процесів цього періоду, протягом якого склалися й розвивалися менталітет і самосвідомість українців, внесок їхньої культури до світової скарбниці. Аналізуються також джерела історії національної культури.

Міністр культури і мистецтв Юрій Богущкий зачитав привітання Президента України учасникам зібрання. Перші два томи засвідчують, що

це фундаментальне, наукове дослідження є наріжним каменем духовності нації, йдеться у привітанні. Зі сторінок видання перед відчизняним і зарубіжним читачами постане ще одна грань портрета Української держави, наголошується у вітальному слові Леоніда Кучми. Великий інтерес мають погляди авторів щодо менталітету українців. Два томи містять багато ілюстрацій, що унаочнюють чимало невмирущих шедеврів національної культури.

За словами голови Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття», народного депутата Богдана Губського, вихід у світ наукової праці, що увібрала скарби духовності народу, його багатовікової культури, є неординарною подією. Історія вчить: динамічно розвивається те суспільство, яке має ідейний стрижень, зрозумілий кожному громадянину. Він також повідомив про започаткування фондом нових програм. Зокрема, фонд має на меті зробити надбанням кожного ук-

«Голос» мій, моя газета — робиш з мене ти поета»...

(Початок на 1-й стор.).

Щоб усі мали змогу переконатися в майстерності наших слухачів, пропонуємо вашій увазі їхню творчість.

Борис, Київ:

«А спочатку було слово від Бога — мала його наша країна,

Підняло те слово святу хоруґву — газета кожної родини «Голос України».

«Ще не вмерло в нашій країні слово правдиве, Читаймо «Голос України», бо правда — то диво». «Жила, живе і буде жити газета «Голос України».

Дмитро:

«Якщо хочеш всі новини у своїй оселі мати, То про «Голос України» своєчасно треба дбати». «Если хочешь в этой жизни нос по ветру держать, То про «Голос Украины» нужно чаще вспоминать».

Клавдія Григорівна:

«Читають «Голос України» в усіх куточках нашої країни, У всіх Києві великім та на Верховині, Славне місце Запоріжжя і на Буковині, І у Львові старовинним та в Одесі-мамі, І в Харкові науковим та в Криму ласкавим. Ця цікава газета всюди поміж нами»...

Наталія, Київ:

«З газети «Голос України» ми дізнаємося новини, Газета виходить щодня, її передплатує наша сім'я».

Ярослава, Київ:

«Бо ми ж українці, йдем хата від хати, Голосом мудрим, оновленим Всіх братів своїх прагнем вітати. «Голос України» вікно у світ відкриває. Хто його не має, той виходить із бід не бажає». «З «Голосом України» поведешся — добра і краси наберешся».

Орися:

«Хто «Голос України» читає — той розум має».

Анатолій, Миколаїв:

«Газета «Голос України» і офіційна, і ексклюзивна. Читайте «Голос України», між всіх газет така — єдина».

Сергій:

«Ще не вмерла Україна, Слів не викинуть із гімна. Рідко ми його співаєм, бо ми нового не знаєм. Україна, Україна, ти, як кинута дитина: На весіллі не танцюєш, за копійки лиш працюєш. Україна, Україна, від роботи почорніла. Сил не має народити і тому ось хоронити. Україна, Україна, від чого ти захворіла? Що зробиш, щоб не біліла, не жовтіла, не червоніла?

Ще не вмерла Україна, жичка вся ще не згоріла. Куди йдем, самі не знаєм.

Може, у Правденка запитасм?»

Анатолій, Київ:

«Голос України» — почуй правду!». «Голос України» — голос народу».

Ніна Петрівна:

«Щоб всю правду знати нині — виписуй «Голос України».

«Найкраще чути нині твій рідний голос, «Голос України».

Надію, світло дарує мені, щоб не згубилась я в пітьмі».

Ніна:

«Ти поспішаєш крізь рекламний рій, Пресою закидані вітрини. Із всіх видань ти вибери її І ти почуєш «Голос України».

Зінаїда:

«Голос України» — це велика сила, «Голос України» з нами до кінця. «Голос України» — це жива криниця, Що втамує спрагу, радує серця».

Олена Яківна:

«Про події в світі та держави нашої новини І інформації, з мудрими міркуваннями, Знайдете в «Голосі України».

Якщо постійно цю газету цікаву читати, Кожен розширеним світоглядом зможе опанувати».

Оксана, Львів:

«Голос України» — це клич твого серця». «Сенс нашого життя — «Голос України». «Голос України» — це життя всіх нині».

Софія Вікентіївна:

«Для мене, для всієї родини Є часопис улюблений — «Голос України». Передплатуєш, купуєш, читаєш Цікаві новини, інформацію знаєш».

На конкурс продовжують надходити і листи від наших передплатників. Ось декілька краших з них:

Віктор Берман, Чернігів:

«Хто не хоче жити в темряві, Мов сліпеньке кошеня, — Нехай «Голос України» почитає він щодня. Там про все, про все на світі Йому «Голос» розповідь: Про веселу і скорботну Або дуже сумну вість. Тож, шановні громадяни, вам порада: «Не зівайте, Голосеньки-України — Передплатуйте й читайте».

Ярослав Керничний, Полтавська область:

«Надія, віра, любов нашої країни — «Голос України».

«Голос України» пише так — правдиві вісті на різний смак».

Чекасмо на ваші рекламні гасла «Голосу України». Надсилайте їх до редакції разом з копією квитанції про передплату газети на 2002 рік. На конверті обов'язково зробіть позначку — «Слоган». Переможці отримають суперпризи. Краші слогани буде опубліковано.

GSM

SAT

GPS

З ТУРАЯ ВСЕ ПРОСТО: ЯКЩО ЗНИКАЄ ЗВ'ЯЗОК GSM,
ВИ ПІДКЛЮЧАЄТЕСЬ ДО СУПУТНИКА.

Кожному з нас необхідно залишатися на зв'язку. То що ж робити, якщо ви залишили зону покриття GSM раніше, ніж закінчили розмову? Не хвилюйтесь, з новим супутниковим мобільним телефоном Турая ви ніколи не втратите зв'язок надовго. Ви можете використовувати цей телефон як телефон стандарту GSM, але у випадку відсутності сигналу він переключиться у режим супутникового зв'язку.

Завдяки застосуванню найсучаснішої технології ми пропонуємо вам покриття без перешкод по всій території України, а також у 99 країнах Європи, Північної та Центральної Африки, країнах СНД, Близького Сходу та на Індійському субконтиненті. Крім того, телефон Турая пропонує голосову телефонію, передачу факсу та даних зі швидкістю до 9,6 kb на секунду, а також передачу коротких повідомлень (SMS). А якщо ви справді загубилися, ви навіть можете визначити своє місцеперебування завдяки вбудованій системі GPS. Але найдивовижніше у новому телефоні Турая те, що він дозволяє вам бути абсолютно мобільним за доступною ціною. Зв'яжіться з нашим місцевим провайдером послуг THURAYA UKRAINE або завітайте на сайт www.thuraya.com.ua і дізнайтесь, чому Вам краще підключитись до Турая.

THURAYA

МИ ЙДЕМО ДАЛІ.
ВИ СТАЄТЕ БЛИЖЧЕ.

0000

0000

Багатоканальний телефон: (+380 44) 457-7774

Уважаемый акционер!

Сообщаем Вам, что 14 декабря 2001 года в 15.00 состоится общее собрание акционеров **Акционерного коммерческого банка «Новый»**, которое будет проводиться по адресу: г. Днепропетровск, пр. К. Маркса, 93, Дом профсоюз. Зал № 510, 5-ый этаж.

Повестка дня.

1. Утверждение итогов подписки на акции.

2. Об изменении количественного состава Наблюдательного Совета.

3. Принятие новой редакции Устава банка.

4. Утверждение новой редакции «Положение о Наблюдательном Совете банка».

5. Разное.

С уважением председатель Правления АКБ «Новый»

И. И. КРАСНЮК

Товариство з обмеженою відповідальністю «Мале підприємство «Міжнародний діловий центр» (код за ЄДРПОУ — 21611943; 03150, м. Київ, вул. Дмитрова, 14-6) повідомляє про зменшення розміру статутного фонду.

Заперечення кредиторів проти зменшення статутного фонду приймаються за вищезазначеною адресою.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ,3-А) порушено справу № 10/426 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Іванівський станкозавод» (34643, пгт Іванівка, Луганська область, Антрацитівський район, вул. Октябрська, 14. Розпорядником майна призначено Сіротіна Володимира Геннадійовича (ліцензія № 297 від 18.12.2000 р. Адреса: 91011, м. Луганськ, вул. Оборонна,1/180).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікування цієї об'яви.

Господарський суд м. Києва 010130, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-В) ухвалою від 12.11.2001 року порушив справу № 10/438 про банкрутство підприємства з 100% іноземним капіталом «Трімекс Ю» (03000, м. Київ, пров. Лабораторний,20, п/р 26006681 в АППБ «Аваль», МФО 300335, п/р № 26009012817717 в Укрексімбанку м. Києва, МФО 322313 код ЄДРПОУ 25386673).

Розпорядником майна призначено Зайцева Юрія Степановича (ліцензія АА № 249925 від 19.10.2001 року, тел. (044) 495-21-18).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «СТЕПТЕХСЕРВІС»

повідомляє про проведення зборів акціонерів ЗАТ «Стептехсервіс», які відбудуться 28 січня 2002 року о 12.00 за адресою: Запорізька область, с. м. т. Степногірськ, вул. Шкільна, 24

Реєстрація учасників зборів акціонерів проводитиметься 28 січня 2002 року з 10.00 до 11.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Погодження рішення про вхід акціонера до ЗАТ «Стептехсервіс».

2. Затвердження додаткової угоди до Установчого договору.

3. Внесення змін до Статуту.

4. Дообрання членів Спостережної ради.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати: паспорт, для представників акціонерів — доручення на право участі у зборах.

Довідки за тел. 06715-95405.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Бріг-М», м. Київ, свідоцтво про державну реєстрацію № 03904 від 01.12.98, припиняє свою діяльність. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справи про банкрутство:

1. Приватного підприємства «Удай», код 24600526, юридична адреса: 52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Чумаки, вул. Меліоративна, 2, розрахунковий рахунок 26009129188001 Дніпропетровського регіонального управління ЗАО КБ «Приватбанк», вул. Ленінградська: 5, МФО 305529, справа № Б24/21/09. Розпорядник майна Чикильдін Олександр Миколайович, ліцензія № 000014, 49008, м. Дніпропетровськ, пер. Токарний, 55, тел. (0562) 42-68-43.

2. Приватного підприємства фірма «Інтерплюс», код ЄДРПОУ 225528133, юридична адреса: 52700, Дніпропетровська обл., смт. Петропавлівка, вул. Лугова, 56, розрахунковий рахунок 26003268430001, ФКБ «Приватбанк» м. Павлоград, МФО 305727, справа № Б24/180/01. Розпорядник майна Козаченко Володимир Михайлович, ліцензія № 000003, 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 6, кв. 29, тел. (0562) 45-54-22.

ЗАТ «Трипільська пакувальна компанія»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 22 січня 2002 року о 10-й годині в адміністративному будинку ЗАТ «Трипільська пакувальна компанія». Початок реєстрації учасників о 9.30. При собі мати документ, що посвідчує особу, для довірених осіб — доручення на право участі і голосування.

Порядок денний:

1. Звіт директора та ревізійної комісії про господарсько-фінансову діяльність підприємства за 2001 р.

2. Звіт спостережної ради Товариства за 2001 р.

3. Затвердження річних результатів діяльності Товариства за 2001 р.

4. Збільшення статутного фонду товариства.

5. Додатковий випуск цінних паперів шляхом випуску нових акцій.

6. Розподіл акцій.

7. Внесення змін до Установчого договору Товариства.

8. Внесення змін до Статуту Товариства.

9. Вибори органів управління.

10. Питання щодо вступу до складу акціонерів ЗАТ Трипільський пакувальний комбінат».

11. Про викуп власних акцій підприємством.

Директор ЗАТ «Трипільська пакувальна компанія».

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-В) по справі № 23/446-6 про визнання банкрутом Приватного підприємства «Українська продуктова корпорація» (м. Київ-42, а/с 304/5, п/р 26005329200002 в АБ «Український професійний банк», МФО 300205, код ЄДРПОУ 24577543) постановою від 27 листопада 2001 року визнав вказане підприємство банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор — Капелюшний І. В.

Собранием учредителей (протокол № 1 от 08.10.2001 г.) принято решение о ликвидации ДП «ЧКСМиК» НП ЗАО «Агробазальтстройматериалы» (код 30042563).

Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования по адресу: 14021, г. Чернигов, ул. Любечская,60.

ТзОВ «Сокіл» код 31229641 м. Чернівці повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються з дня опублікування за телефонами 7-10-27; 4-02-02.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю «ТД Ирбис» звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електроенергії за нерегульованим тарифом по території України.

Наша адреса: 61002, м. Харків, вул. Чернишевського, 73, кв. 2.

Тел./факс (0572) 14-09-09

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44-В) по справі № 23/400 про визнання банкрутом Приватного підприємства «Софтсервіс-А» (м. Київ-42, а/с 304/5, п/р 26002141130343 в Дніпровській філії АКБ «Таврія», МФО 320456, код ЄДРПОУ 30436955) постановою від 27 листопада 2001 року визнав вказане підприємство банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор — Капелюшний І. В.

ОРГКОМІТЕТ II МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА «ПАРТНЕРСТВО В ІМ'Я ЗЛАГОДИ ТА РОЗВИТКУ»

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ «ЗОЛОТІ ТОРГОВІ МАРКИ - 2001»

THE WINNERS OF THE «GOLDEN TRADE MARKS» NATIONAL CONTEST

THE WINNERS OF THE «GOLDEN TRADE MARKS» NATIONAL CONTEST

ВИКОНАВЧА ДИРЕКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ

Театр починається... все-таки з артистів

Парадокси

Цими днями на сцені Одеського державного академічного театру опери і балету відбувся благодійницький бенефіс народної артистки України Наталії Барішевої під назвою «Життя артиста», присвячений 40-річчю творчої діяльності прима-балерини.

Виручені кошти пішли на підтримку балетної трупі театру. Вона, на жаль, останнім часом аж надто вже поріділа, — з сумом констатує Наталія Здиславівна. Артистів не вистачить навіть для «Лебединого озера». Ні, Одеса не збідніла на молодих талановитих танцівників. Просто декого з них переманюють за рубіж, дехто сам кидає театр, бо не може існувати на копійки, які йому платять.

Останнім часом Наталія Барішева всю себе віддає підготовці молодих танцівників — викладає на хореографічному відділенні Одеського училища культури імені К. Данькевича, у рідному театрі. Зі слізьми на очах розповідає:

— Сьогодні — і це жахливо! — хлопці і дівчата, трапляється, непритомніють з голоду. Балет — це, окрім натхнення й талану, ще й важка фізична праця. Потрібні й особливе харчування, і нормальні умови відпочинку, і відповідний режим. При

злиднених заробітках усього того не забезпечити...

Нешодавно члени Одеського відділення Спілки театральних діячів звернулися до голови облдержадміністрації Сергія Гриневецького з проханням посприяти, щоб підняти зарплати артистів театрів до рівня, встановленого для театрів зі статусом «національний». Адже провінційні актори і досі одержують мізерні 120—160 гривень.

Одесити не заздрять своїм київським колегам, ні, вони вважають, що праця митця має поціновуватися навіть на вищому, ніж нинішньому столичному, рівні. Вони проти дискримінації артистів провінційних театрів, що за рівнем виконавської майстерності нерідко не поступаються театрам столичним. А якщо й поступаються, то хіба не однакову з ними місію виконують? І хіба їх актори не однаковою мірою потребують коштів на харчування, на одяг і взуття, на оплату комунальних пос-

луг? Як на оте все викроїти зі 120—160 гривень?

В Одесі не без допомоги центру останнім часом віднаходять сякі-такі кошти, аби оновлювати театральні приміщення. Недавно реставровано Український музично-драматичний театр імені В. Василька. Щойно буде відкрито після реконструкції Російський драматичний театр імені Іванова. Ведеться, хай і «зі скрипом», реконструкція та реставрація театру опери та балету. Та чи не вийде так, що, рятуючи будівлі, не збережемо, втрачимо «душу» театрів. Вони все-таки починаються не з вішалки (хай пробачать нам за заперечення класичного вислову), а з трупи, з артистів. Без них — навіщо тоді фешенебельні споруди?

...А Наталія Барішева, набивши свою сумку латаними-перелатаними пуантами, після репетиції з молодими танцівниками поспішає в офіси різних фірм, де за допомогою отієї «натури» прагне хоча б щось випросити для своїх підопічних. Народна артистка — в ролі прохача. Задля себе ніколи не принижувалася б. А ось задля Мистецтва, що злидарює, — мусить. Аби воно зовсім не вмерло.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Свято на Сомовій вулиці

Ювілеї

Привітати київського художника, учасника і дипломанта численних виставок, у тому числі й міжнародних, художнього редактора й автора багатьох діафільмів, критика, знавця і творця документального кіно Миколу Сому з нагоди його 60-річчя та 35-річчя творчої роботи прийшли багато друзів і колег.

Аж ось черга дійшла до відомого поета-лірика і гумориста Миколи Сомы, який сказав: «Нарешті я можу усім заявити, що Микола Сом — це не тільки я. Я — Данилович, він — Гнатович. Цілком сомо-стійна і сомо-бутня людина, творець талановитих акварелей і живописних портретів. Коли ми разом працювали в журналі «Дніпро», а він очолював технічну редакцію, мене хвалили за вишуканий художній смак. Вітали з

чудовою картиною «Українське весілля», що побувала на багатьох виставках, виписували мені незароблений гонорар, який я, звичайно, повертав власникові.

Нас не могли переплутати тільки односельці і, звісно, власні дружини та діти. Хоч ми й Сомы, але не роди-

чі. Обое з найкращого села в Україні Требухова під Києвом. Обое виросли на одному кутку. І в школу ходили, бувало, й босими по одній вулиці, що має назву Сомова. Там усі Сомы. Механізатори, хлібороби, вчителі. А були й ковалі. Наші батьки Данило і Гнат будили село своїми ковальськими дзвонами-передзвонами. І тепер нас єднає спільне покликання: обое працюємо у школі, де навчалися. Микола Гнатович прихилив малих требухівців до образотворчого мистецтва, я — до красного письменства».

Після цього привітання головою чому не залишалося нічого іншого, як нагадати стару єврейську мудрість: «Про все хороше, що треба було сказати, мовлено, тільки не всі сказали». І проголосити тост: будьмо! Будьмо, Миколо Гнатовичу, на довгії літа життя і творчості!

Михайло САЧЕНКО.

Фото Миколи СОКОЛОВА.

Диво в пір'ях

Головне, щоб не сон зимової ночі

Це — ще один персонаж із новорічного проекту «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», знятого на «Укртелефільмі». Так, так, Філіп Кіркоров власною персоною. У пір'ях від Юдашкіна та власних коштовностей. Цікаво, як прокоментував би цей образ Микола Васильович Гоголь?..

Строкатість та кількість залучених зірок дає підставу гадати, що це — чергова варіація «Старих пісень про головне»: з туалетами, відомими обличчями, лубочністю інтер'єрів. Але будемо сподіватися, що це не так, що для нас приготували неповторне, нестандартне, суперсвіже видовище. І що в новорічну ніч нам не доведеться спати біля екрана.

Фото УНІАН.

Аїда з Еллади

Солістка з Афін Медея Яссоніді виконала партію Аїди в однойменній опері Дж. Верді на сцені Донецького академічного театру опери та балету. Ця мистецька подія стала першою в рамках проекту «Зірки у себе вдома», що її започаткувала продюсерська агенція «Лента Мебиуса». Адже сама оперна співачка свого часу народилася на Донеччині, тут закінчила музичне училище за класом фортепіано. Пізніше навчалася вокалу в самої Галини Вишневської. Ось уже десять років, як наша землячка живе в Греції, а в рідних стінах виступила вперше.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Золота нитка гармонії

Портрет

Дев'ятнадцятилітній Ярослав Одрин — студент Вищого музичного училища імені Глієра. Музику пише з п'яти років. Пробував себе у поезії, журналістиці. Він стипендіат благодійного фонду «Україна Інкогніта».

Свого часу композиторські спроби хлопця з провінційного містечка почув викладач музучилища Валерій Подвала і запросив навчатися до себе. А стати його учнем просто. Валерій Давидович — автор унікального дитячого посібника «Давайте створювати музику», він сорок літ організовував і проводив конкурси юних композиторів, переслухав море опусів!

Кажуть, Ярослав переповнений музикою. Він на це дивиться спокійно: «Кількість — річ відносна. У дитинстві, не переймаючись тим, що погано знаю музичні закони, я міг клепати по кілька симфоній підряд. Більшість із них потім відкинув і в шістнадцять років лишив одну, яка навіть прозвучала на радіо. Музичних ідей маю багато. Все почи-

нається завжди з емоційного спалаху. Проте буває важко стримати внутрішній порив — заявку, зроблену в перших тактах. Головний критерій оцінки музики для мене — її щирість. Я вважаю, що написав два романи і першу частину Фортепіанного квінтету, присвяченого мамі та вчителю. Крім того, репетируємо зі студентами училища мою нову симфонію для камерного оркестру».

В одному з дитячих віршів Ярослава є рядки:

Почуттів людських стозвучна гама
У душі розкритій зазвучала.

З небуття мене забрала мама

І цей світ мені подарувала.

Мамин голос, що виводив українську народну пісню, — перше музичне враження Ярослава.

Хоча Таїсія Анатоліївна переконана, що не розуміється на цьому, саме вона розгадала вроджений потяг сина до музики. Стала виховувати його зі Сквири, де вони тоді мешкали, на всі вистави Київського дитячого музичного театру, потім до філармонії, Органного залу. Коли син почав ходити до музичної школи, читала йому підручники з теорії музики. Між ними існує рідкісне для

нашого часу взаєморозуміння й повага. Коли я попросила Ярослава розповісти про маму, він дещо розгубився, бо не міг дібрати відповідних своїм почуттям слів. Але про них розповіла золотава ниточка музичної теми, що з'являється в розірваному просторі Фортепіанного квінтету. Мелодія маминої ніжності лунає в унісон з його любов'ю та відчуттям небуденного, глибинного єднання душ.

Оксана ЧИСТА.

На знімку: Ярослав Одрин (у центрі) і Гій Канчелі.

Редактор номера Сергій ЛАВРЕНЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000. Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311223.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України